

ПИРЯТИНСЬКА МІСЬКА РАДА ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

СТАТУТ

територіальної громади міста Пирятин

2012

Преамбула

Пирятинська міська рада шостого скликання від імені пирятинців – громадян України, реалізуючи право кожної людини на гідні умови, безпечне довкілля, вільний розвиток особистості, прагнучи до порядку в стосунках між людьми, організації міського життя на демократичних засадах, сприяючи державній владі в реалізації внутрішньої політики, беручи на себе відповідальність за розв'язання питань місцевого значення перед Богом, власною совістю, попереднім, нинішнім та майбутнім поколінням, спираючись на Конституцію і закони України, Європейську Хартію “Про місцеве самоврядування”, затверджує цей Статут територіальної громади міста Пирятин.

З М І С Т

Розділ I. Загальні положення. Місто Пирятин і пирятинці	стор. 6-12
Стаття 1. Поняття Статуту територіальної громади міста Пирятин	
Стаття 2. Визначення термінів	
Стаття 3. Історія Пирятин	
Стаття 4. Територія міста	
Стаття 5. Адміністративно-територіальний устрій міста	
Стаття 6. Приміська зона	
Стаття 7. Територіальні зони міста зі спеціальним статусом	
Стаття 8. Населення міста	
Стаття 9. Пирятинці	
Стаття 10. Розвиток міста	
Стаття 11. Найменування та перейменування територіальних об'єктів міста	
Стаття 12. Символіка міста	
Стаття 13. Міські свята	
Стаття 14. Почесні звання та відзнаки міста	
Стаття 15. Вживання мов	
Розділ II. Права і обов'язки пирятинців	стор. 12-36
Стаття 16. Гарантії прав і свобод людини і громадянина на території міста	
Стаття 17. Єдність прав і обов'язків пирятинців	
Стаття 18. Право на проживання та свободу пересування в місті	
Стаття 19. Право на невтручання в особисте і сімейне життя	
Стаття 20. Право на приватну власність	
Стаття 21. Право на власність і на користування землею	
Стаття 22. Право на працю	
Стаття 23. Право на підприємницьку діяльність	
Стаття 24. Право на відпочинок	
Стаття 25. Право на соціальний захист	
Стаття 26. Право на охорону здоров'я і медичну допомогу	

- Стаття 27. Право на безпечне для життя і здоров`я довкілля**
- Стаття 28. Право на чисте повітря**
- Стаття 29. Право на охорону дитинства і підтримку молоді**
- Стаття 30. Право на освіту**
- Стаття 31. Право на духовний розвиток особистості**
- Стаття 32. Право на бібліотечне обслуговування**
- Стаття 33. Право на заняття фізичною культурою і спортом**
- Стаття 34. Право на використання природних ресурсів міста**
- Стаття 35. Право на користування об`єктами історичної та культурної спадщини**
- Стаття 36. Право на житло**
- Стаття 37. Право на забудову територій міста**
- Стаття 38. Право на об`єднання співвласників багатоквартирних будинків**
- Стаття 39. Право на якісні житлово-комунальні послуги**
- Стаття 40. Право на чистоту в місті**
- Стаття 41. Право на належний санітарний стан міста**
- Стаття 42. Право на належний благоустрій міста**
- Стаття 43. Право на зелені насадження**
- Стаття 44. Право на утримання домашніх тварин**
- Стаття 45. Право на тишу**
- Стаття 46. Право на громадський транспорт**
- Стаття 47. Право на належний стан міських доріг**
- Стаття 48. Право на отримання якісних послуг зв`язку**
- Стаття 49. Право на належний рівень торговельного і побутового обслуговування, громадського харчування**
- Стаття 50. Право на захист прав споживача**
- Стаття 51. Право на фінансову взаємодопомогу**
- Стаття 52. Право на громадський порядок**
- Стаття 53. Право на інформацію**
- Стаття 54. Право на отримання інформації через засоби масової інформації**
- Стаття 55. Право на добровільну допомогу місту**
- Стаття 56. Право на оскарження рішень органів і посадових осіб міського самоврядування**

Розділ III. Міська громада і міське самоврядування

стор. 36-47

- Стаття 57. Міська громада**
- Стаття 58. Основна мета, права і обов`язки міської громади**
- Стаття 59. Повноваження міської громади**
- Стаття 60. Міське самоврядування**
- Стаття 61. Права пиятинців на участь у міському самоврядуванні**
- Стаття 62. Форми безпосередньої участі пиятинців у міському самоврядуванні**
- Стаття 63. Місцеві вибори**
- Стаття 64. Міський референдум**

- Стаття 65. Консультативне опитування пирятинців**
- Стаття 66. Загальні збори громадян за місцем проживання**
- Стаття 67. Громадські слухання**
- Стаття 68. Місцеві ініціативи**
- Стаття 69. Колективні та індивідуальні звернення пирятинців до органів і посадових осіб міського самоврядування**
- Стаття 70. Право на особисту участь в обговоренні питань міського життя.**
- Стаття 71. Загальноміські та територіальні толоки**
- Стаття 72. Участь у масових мирних акціях**
- Стаття 73. Інші форми участі пирятинців у міському самоврядуванні**
- Стаття 74. Участь у здійсненні міського самоврядування через об'єднання громадян та осередки політичних партій**
- Стаття 75. Побратимські зв'язки міської громади**

Розділ IV. Міська влада

стор. 47-55

- Стаття 76. Система міської влади**
- Стаття 77. Основні принципи діяльності міської влади**
- Стаття 78. Міська рада - представницький орган міської громади**
- Стаття 79. Депутати міської ради та їхні виборці**
- Стаття 80. Міський голова і міська громада**
- Стаття 81. Виконавчі органи міської ради**
- Стаття 82. Акти органів і посадових осіб міського самоврядування**
- Стаття 83. Адміністративна комісія**
- Стаття 84. Органи самоорганізації населення**
- Стаття 85. Участь у добровільних об'єднаннях органів місцевого самоврядування**
- Стаття 86. Відносини міської влади з органами державної влади**
- Стаття 87. Відносини та співпраця міської влади з підприємствами, установами і організаціями різних форм власності**
- Стаття 88. Міжнародне співробітництво**

Розділ V. Власність міської громади

стор. 55-67

- Стаття 89. Комунальна власність міської громади**
- Стаття 90. Міський бюджет**
- Стаття 91. Доходи міського бюджету**
- Стаття 92. Видатки міського бюджету**
- Стаття 93. Бюджет розвитку міського бюджету**
- Стаття 94. Дефіцит і профіцит міського бюджету**
- Стаття 95. Місцеві податки і збори**
- Стаття 96. Пільги за рахунок міського бюджету**
- Стаття 97. Цільові фонди міського бюджету**
- Стаття 98. Участь органів міського самоврядування у фінансово-кредитних відносинах**
- Стаття 99. Комунальне замовлення**

Стаття 100. Комунальне майно

Стаття 101. Комунальні підприємства, установи і заклади

Стаття 102. Міське господарство

Стаття 104. Землі міської громади

Стаття 105. Право міської громади на землю

Стаття 106. Природні ресурси - власність міської громади

Стаття 107. Захист прав комунальної власності

Розділ VI. Прикінцеві положення

стор. 67-69

Стаття 108. Порядок прийняття і реєстрації Статуту

Стаття 109. Порядок унесення змін і доповнень до Статуту

Стаття 110. Дія Статуту в часі та просторі

Стаття 111. Розвиток положень Статуту актами міського самоврядування

Розділ I. Загальні положення. Місто Пирятин і пирятинці

Стаття 1. Поняття Статуту територіальної громади міста Пирятин

1. Статут територіальної громади міста Пирятин (надалі - Статут) є місцевим нормативно-правовим актом, який встановлює в межах Конституції і законів України права, свободи і обов'язки жителів міста Пирятин, повноваження територіальної громади міста, механізми здійснення місцевого самоврядування, регулює відносини між територіальною громадою міста та міською владою, визначає організаційні, матеріальні і фінансові основи місцевого самоврядування на території міста, а також регулює інші питання, віднесені чинним законодавством України до компетенції місцевого самоврядування.

2. Статут є актом прямої дії і має вищу юридичну силу в системі нормативно-правових актів міської влади на території міста Пирятин.

3. Акти органів та посадових осіб міського самоврядування на території міста Пирятин приймаються на основі Статуту і повинні відповідати йому.

Стаття 2. Визначення термінів

1. У Статуті наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

міська влада - органи і посадові особи місцевого самоврядування;

міська громада - територіальна громада міста;

міське самоврядування - місцеве самоврядування;

пирятинці - члени територіальної громади міста.

2. Усі інші терміни, використані в Статуті, вживаються в значенні, викладеному в Законі України „Про місцеве самоврядування в Україні“.

Стаття 3. Історія Пирятин

1. Пирятин вперше згадується у Лаврентіївському літописі під 1154 роком. Це було руське укріплене місто, що належало Переяславському князівству. Воно знаходилося на високому березі річки Удай, правої притоки річки Сула. За Пирятин йшла боротьба між Мстиславом Ізяславичем, князем переяславським і волинським, та Глібом Юрійовичем, претедентом на переяславський стіл.

2. Ймовірно, у 1239 році Пирятин був зруйнований військами монголів, які знищили усі руські фортеці і поселення в районі Сули. Проте місто незабаром відновилося. Воно згадується під 1261 роком як великий населений пункт у складі об'єднаної Сарайської єпархії, під контролем Золотої Орди.

3. Після битви на Синіх Водах у 1362 році між литовським князем Ольгердом Гедиміновичем, якого підтримувала руська знать, із подільськими князями Золотої Орди, землі Південної Русі перейшли під контроль Великого князівства Литовського. Припускають, що саме в цей час район Посулля (разом із Пирятином) став складовою литовської держави.

4. З кінця 14 до початку 16 століття роками значна територія Лівобережжя, включно з Пирятином, належала до володінь княжого роду Глинських, нащадків золотоординського темника Мамає Кіята, які прийняли православ'я. Вони обороняли кордони Великого князівства Литовського від

нападів кримських татар і московитів. Саме за урядування Глинських на території Полтавщини, а значить і в Пирятині, з'являються козаки, представники руського незаможного боярства та вихрещених татар. Водночас, зменшується розміри Пирятин та його стратегічне значення — він, зокрема, не згадується у „Списку городів руських, дальніх і ближніх“.

5. Після укладання у 1568 році Люблінської унії між Великим князівством Литовським і Короною Польською, Полтавщина, яка з 1471 року входила до Київського воєводства, перейшла під контроль польського короля. Рід Глинських занепав, а Пирятин був переданий Стефаном Баторієм у 1578 році Михайлу Грибуновичу-Байбузі, шляхтичу русько-татарського походження, на прохання старости канівського і черкаського Михайла Вишневецького.

6. 09 лютого 1592 року король видав привілей Вишневецькому для впровадження магдебурзького права „на урочишу Пирятине, а тепре названом Михайлове“. Назва *Михайлів* була дана Пирятину на честь батька Олександра Вишневецького, але не прижилася. На місці давньоруського городища Олександр Вишневецький звів замок (у ході перепланування міста укріплення перестало існувати наприкінці XVIII століття) і розбудовував місто. Пирятин отримав власний герб — стрілу з натянутим луком, і міську печатку. У королівській грамоті, якою дарувалося магдебурзьке право, говорилося, що король відміняє всі інші права, які б суперечили дарованому праву. Пирятин звільнявся від судів і влади воєвод, панів, старост, суддів і підсудків, намісників і інших урядників. Міщани не були зобов'язані відповідати перед ними у будь-чому, хто б на них не скаржився. У місті встановлювався свій власний суд. Жителі міста звільнялися від військової повинності і були зобов'язані були поставляти лише обоз для війська. Також Пирятин отримав право володіти земельною власністю, тоді як раніше цим правом користувалося лише шляхетство. У такому юридичному статусі місто перейшло у першій половині 17 століття у володіння сина Олександра — Яреми Вишневецького.

7. У 2-й чверті XVII століття на карті французького інженера Г. Л. Боплана Пирятин значиться як населений пункт, а у „*Книге Большому Чертежу*“ (1627) згадується як місто. З 1648—58 роках Пирятин — сотенне місто Кропивненського полку. Містечко мало 2 сотні — Пирятинську 1-у і Пирятинську 2-у. 1658 року сотенне містечко Пирятин віднесено до Лубенського полку.

8. Навесні 1683 року пожежа знищила значну частину міста. Тоді в місті було 2 церкви — Спаська і Пречистинська (у XVIII столітті в Пирятині діяло вже 4 храми). У листопаді 1708 року козаки під керівництвом старшини Леонтія Свічки відзначилися в боротьбі проти шведсько-українських військ і не здали міста. За виявлену стійкість і хоробрість цар Петро I пожалував пирятинцям грамоту.

9. Згідно з указом Катерини II Пирятин став повітовим містом Київського намісництва. У місті на кошти полкового осавула Андрія Ільченка зведено мурований Собор Різдва Пресвятої Богородиці.

10. 1782 року затверджено герб Пирятин - на червоному щиті туго натягнутий лук зі стрілою, що існував до 1917 року, і був відновлений 7 квітня

2004 року; у тому ж (1782) складено перший план забудови Пирятина. 1796 року Пирятин з повітом віднесено до Малоросійської губернії.

11. У 1802 році Пирятин, як повітове місто, увійшов до складу новоствореної Полтавської губернії. У цьому ж (1802) році губернською креслярнею під керівництвом М. Амвросимова розроблено і затверджено план міста. 1810 року до складу 2-верстової міської дистанції навколо Пирятина включено село Заріччя, що належало поміщиці Марії Ограновичевій, та хутір Гуленків колезького реєстратора Андрія Гуленка. Пирятин складався з 2 кварталів — передмістя Слобідка і Броварки.

12. У 1864 році засновано Пирятинське земство, виконавчим органом якого була повітова управа (ліквідовано у лютому 1918 року). Пирятинська виборна Дума з виконавчим органом — міською управою почала діяти у Пирятині в 1874 році (її також було ліквідовано у лютому 1918 року).

13. У 1900 році в Пирятині було 57 забудованих кварталів, 914 будинків, з них 6 двоповерхових мурованих, 75 одноповерхових мурованих, решта — глинобитні та дерев'яні під солом'яною стріхою, базарний і ярмарковий майдан. Соціальний склад населення: міщани — 62%, козаки — 16%, селяни — 12%, привілейовані — 10%.

14. 01 вересня 1907 року в Пирятині була відкрита жіноча гімназія (нині приміщення школи № 4 по вулиці Червоноармійській, 2-а). 01 липня 1912 року була відкрита пирятинська чоловіча гімназія (нині одне з приміщень філії бізнес-коледжу Європейського університету, по вулиці Червоноармійська, 2). У 1913 році в Пирятині освячено мурований новий собор (закритий 1937 року, а з 04 листопада 1967 року на цьому місці введено в експлуатацію районний будинок культури). 1914 року в Пирятині відкрито вище початкове училище (нині приміщення буд. № 4 по вулиці Леніна).

15. У 1922 році у Пирятині стала до ладу перша електростанція потужністю 16 кінських сил. 7 березня 1923 року утворено Пирятинський, а також Березоворудський та Харківецький райони, що входили до складу Прилуцького округу.

16. 1926 року утворено Пирятинську міську раду.

17. У 1937 році Пирятинський район увійшов до складу новоствореної Полтавської області. Станом на 1939 рік у Пирятині проживало 13 918 чоловік.

18. 18 вересня 1941 року німецько-фашистські загарбники окупували Пирятин і район. 6 квітня і 18 травня 1942 року у Пироговій Леваді під Тарасівкою відбувався масовий розстріл гітлерівцями мирних жителів Пирятинського і сусідніх районів. 18 вересня 1943 року заудайські села Пирятинського району визволено від німецько-фашистських загарбників, а 19 вересня 1943 року 309-й і 237-й стрілецьким дивізіям генерал-майора Д.Ф. Дрьоміна і полковника П.М. Мароля, які відзначилися при визволенні Пирятина від німецьких загарбників, наказом Верховного Головнокомандуючого присвоєно почесне найменування „Пирятинських“. У 1944 році Пирятинський аеродром став одним з кінцевих пунктів операції „Френтік“.

19. У 1946 році свою роботу відновили практично всі підприємства

Пирятин, що працювали до війни. У 1952 році на автостанції «Пирятин» збудовано водонапірну башту оригінальної конструкції, яка уславилась завдяки зйомкам тут у 1963 році Київською кіностудією радянської комедії „Королева бензоколонки“. У 1971 році почалась газифікація Пирятин.

20. 17 листопада 1978 року на братських могилах у міському сквері, поблизу собору Різдва, відкрито меморіал Вічної Слави полеглим учасникам революційних подій на Пирятинщині у 1918-1922 рр. та радянським воїнам, які загинули під час оборони і визволення Пирятин від німецько-фашистських загарбників (1941 і 1943 рр.). У 1982 році на майдані, поблизу міської школи № 4, відкрито погруддя В.М. Ремеслу — двічі Герою Соціалістичної Праці, лауреатові Ленінської і Державної премій СРСР, дійсному члену Академії наук УРСР і СРСР. 09 вересня 1993 року у Пирятині, на міському цвинтарі, освячено пам'ятний знак з нагоди 60-річчя Голодомору в Україні. 18 вересня 1993 року відбулося урочисте відкриття пам'ятника Т.Г. Шевченку в Пирятині.

21. Назва міста Пирятин є незмінною і залишається назавжди.

Стаття 4. Територія міста

1. Територія міста є невід'ємною складовою частиною території України.
2. Територія міста, на якій здійснюється міське самоврядування, визначається межею міста. Межа міста відокремлює територію міста від інших територій. При визначенні межі міста враховується Генеральний план міста. Межа міста засвідчується Державним актом України, форма і порядок видачі якого встановлюються законом.
3. Зміна межі міста здійснюється з ініціативи міської ради в порядку, визначеному законодавством України.

Стаття 5. Адміністративно-територіальний устрій міста

1. Місто Пирятин - районний центр Полтавської області.
2. Межі міста визначаються Генеральним планом міста Пирятин, що його затверджує міська рада.
3. Зміна меж міста, перейменування вулиць, площ, провулків здійснюється з ініціативи міської громади, органів міського самоврядування в порядку, визначеному законодавством України, з урахуванням думки більшості частини пирятинців, інтереси якої можуть бути обмежені зміною адміністративно-територіального устрою міста.

Стаття 6. Приміська зона

1. Прилегла до міської межі територія складає приміську зону, що є сферою спільних інтересів пирятинців і мешканців адміністративно-територіальних одиниць, які межують з територією міста.
2. Межа приміської зони та її режим визначаються міською радою на підставі угод з представницькими органами територіальних громад суміжних адміністративно-територіальних одиниць та власниками землі.

Стаття 7. Територіальні зони міста зі спеціальним статусом

1. На території міста можуть утворюватися територіальні зони зі

спеціальним статусом (історико-заповідним, лісопарковим, промисловим тощо).

2. Утворення цих зон здійснюється рішенням міської ради на підставі внесених на її розгляд пропозицій виконавчого комітету міської ради.

3. Межі територіальних зон зі спеціальним статусом визначаються Генеральним планом міста Пирятина.

Стаття 8. Населення міста

1. Населення міста складається з жителів (громадян України, іноземних громадян, осіб без громадянства, біженців), що мешкають у місті на законних підставах.

2. Жителями (мешканцями) міста визнаються:

а) особи, які постійно проживають у місті;

б) особи, які проживають у місті тимчасово, прибули з інших місцевостей у відрядження, на навчання (студенти, курсанти, аспіранти тощо), лікування, відпочинок, на військову чи альтернативну службу (військовослужбовці та члени їхніх сімей) за умови їх офіційної реєстрації у відповідних органах міста.

3. Реєстрація жителів, що постійно і тимчасово проживають у місті, здійснюється у порядку, передбаченому чинним законодавством. Відомості щодо реєстрації всіх мешканців заносяться до банку даних Пирятинської міської ради.

Стаття 9. Пирятинці

1. Пирятинцями визнаються жителі міста Пирятина, що постійно проживають у місті, незалежно від місця народження і терміну проживання в Пирятині.

2. Пирятинці у своїй сукупності утворюють міську громаду.

3. Пирятинці - громадяни України, які досягли 18-річного віку і не визнані судом недієздатними, визнаються активними членами міської громади та мають усю повноту прав на участь у здійсненні міського самоврядування.

Стаття 10. Розвиток міста

1. Розвиток території міста визначається довгостроковим Генеральним планом міста Пирятина, що враховує як історичні традиції забудови міста, збереження та відновлення історичного його центру, так і сучасні тенденції містобудування.

2. Стратегія та основні напрями розвитку міста базуються на концепції сталого розвитку всіх сфер соціально-економічного, політичного та культурного життя міста. Сталий розвиток міста забезпечується розробкою і виконанням Стратегічного плану комплексного розвитку міста Пирятина, що його затверджує міська рада. План стратегічного комплексного розвитку міста має поєднувати в собі інтереси міської громади з інтересами держави і Полтавського регіону (області).

3. З метою реалізації Плану стратегічного комплексного розвитку міста розробляються і виконуються щорічні плани соціального і економічного розвитку міста та довгострокові цільові програми, що їх затверджує міська рада.

Стаття 11. Найменування та перейменування

територіальних об'єктів міста

1. Найменування та перейменування територіальних об'єктів міста - вулиць, провулків, майданів, мостів, парків і скверів тощо - здійснюються міською радою відповідно до затвердженого нею Порядку.

2. Перейменування територіальних об'єктів міста допускається, як правило, у випадках відновлення їх історичних назв та історичної справедливості.

3. Присвоєння територіальним об'єктам міста імен з метою увічнення пам'яті видатних державних, громадсько-політичних діячів, захисників Батьківщини, діячів науки і культури здійснюється тільки посмертно.

4. Назви територіальним об'єктам міста даються українською мовою з дотриманням норм Українського правопису.

Стаття 12. Символіка міста

1. Символікою міста, що відображає його історичні, культурні, соціально-економічні й інші особливості та традиції, є прапор, герб та гімн міста. Рішенням міської ради може бути заснована й інша символіка.

2. Прапор, герб та гімн міста затверджуються рішенням міської ради. Міська рада затверджує й відповідні Положення про прапор, герб і гімн міста, у яких визначаються зміст, опис і порядок використання зазначеної символіки.

3. До об'єктів міської символіки належать і назви та зображення розташованих у місті пам'яток історії та культури, культових споруд, пам'яток природи, елементів ландшафту, вулиць тощо, зазначених у затвердженому міською радою Переліку об'єктів і пам'яток історії та культури, що належать до міської символіки.

4. Біля будинку Пирятинської міської ради піднімаються Прапор України та прапор міста.

Стаття 13. Міські свята

1. Виявляючи повагу до історичних традицій міста, турбуючись про їх збереження і збагачення, про самобутній розвиток пирятинців, устанавлюються міські свята:

а) день визволення міста від фашистських загарбників, як День міста Пирятин, - 18 вересня;

б) за рішенням міської ради можуть устанавлюватися інші загальноміські свята.

Стаття 14. Почесні звання та відзнаки міста

1. За видатні заслуги перед містом, за великий внесок у його культурний, економічний, соціальний розвиток громадянам України або громадянам інших держав може присвоюватися звання „Почесний громадянин міста Пирятин“.

2. Громадяни України, громадяни інших держав, колективи підприємств, установ і організацій можуть нагороджуватися Почесною грамотою міського голови та Грамотою міського голови.

3. З ініціативи сумчан та органів міського самоврядування міська рада може заснувати й інші знаки пошани.

4. Порядок заснування почесних звань і відзнак міста, присвоєння і

нагородження знаками пошани, а також статус нагороджених осіб визначаються Положенням про кожну таку відзнаку (окремо), що затверджується міською радою.

Стаття 15. Вживання мов.

1. У Пирятині забезпечується всебічний розвиток і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя.

2. Сфери життя міста, в яких обов'язковим є використання української мови, визначаються законом та Положенням про використання державної мови в місті Пирятині, що його затверджує виконавчий комітет міської ради.

3. Мовою органів і посадових осіб міського самоврядування є українська мова.

4. У Пирятині гарантується вільний розвиток, використання і захист російської та інших мов національних меншин України.

Розділ II. Права і обов'язки пирятинців

Стаття 16. Гарантії прав і свобод людини і громадянина на території міста

1. На території міста Пирятин гарантуються у повному обсязі всі права та свободи людини і громадянина, закріплені Конституцією України та цим Статутом.

2. Пирятинці мають рівні права і свободи, визначені Конституцією України та цим Статутом, вони є рівними у виконанні своїх обов'язків та у відповідальності за порушення актів міського самоврядування.

3. Усі громадяни України, що тимчасово проживають у місті Пирятині, а також іноземці та особи без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, користуються тими ж правами і свободами, а також несуть такі ж обов'язки, як і пирятинці, за винятками, установленними Конституцією, законами та міжнародними договорами України.

4. Положення цього Статуту спрямовані на деталізацію та розширення змісту прав і свобод людини і громадянина (жителів міста Пирятин), визначених Конституцією України, недопущення обмеження їх змісту та обсягу, а також на визначення механізмів їх практичної реалізації та захисту.

5. Права і свободи людини і громадянина (жителів міста Пирятин) не можуть бути обмежені, крім випадків, передбачених Конституцією України.

Стаття 17. Єдність прав і обов'язків пирятинців

1. Права і обов'язки пирятинців взаємопов'язані. Наявність прав породжує необхідність виконання обов'язків.

2. Міська громада безпосередньо та через органи міського самоврядування створює умови, необхідні для вільного розвитку особистості кожного пирятинця, для реалізації визначених Конституцією України та цим Статутом його прав.

3. Цей Статут зобов'язує кожного пирятинця не порушувати прав і свобод інших жителів міста.

4. За порушення прав і свобод громадян настає, згідно з законодавством України, адміністративна, цивільна і кримінальна відповідальність.

Стаття 18. Право на проживання та свободу пересування в місті

1. Пирятинець не може бути позбавлений права проживання на території міста.
2. Кожен, хто на законних підставах перебуває на території міста Пирятина, має право вільно обирати місце проживання на умовах і в порядку, визначених житловим, цивільним та адміністративним законодавством України.
3. Іноземці та особи без громадянства, які прибули в місто для тимчасового проживання, зобов'язані зареєструватися в порядку, визначеному чинним законодавством.
4. Кожному мешканцю міста гарантується свобода пересування в межах території міста як безпосередньо, так і всіма видами транспорту (з дотриманням Правил дорожнього руху).
5. Міська громада і міська влада сприяють створенню та діяльності в інших містах України та поза її межами громадських організацій (земляцтв, товариств, спілок тощо), що об'єднують на добровільних і законних засадах колишніх мешканців Пирятина.

Стаття 19. Право на невтручання в особисте і сімейне життя

1. Ніхто із пирятинців не може зазнавати втручань в його особисте і сімейне життя, крім випадків, передбачених Конституцією України.
2. Особисте життя пирятинців охороняється законом. Діяльність міської влади спрямовується на охорону сім'ї, створення умов для її зміцнення, а також забезпечення пріоритету сімейного виховання.
3. Кожен пирятинець має право знайомитися в органах міського самоврядування, установах і організаціях, розташованих на території міста, з відомостями про себе, якщо вони не є державною або іншою захищеною законом таємницею.
4. Кожен пирятинець має право спростовувати невірогідну інформацію про себе і членів своєї сім'ї та вимагати її вилучення.
5. Кожен пирятинець має право на відшкодування матеріальної і моральної шкоди, завданої збиранням, зберіганням, використанням та поширенням невірогідної інформації про себе та членів своєї сім'ї.

Стаття 20. Право на приватну власність

1. Кожен пирятинець має право на території міста володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності. Право приватної власності є непорушним.
2. Використання приватної власності не може завдавати шкоди правам, свободам та гідності інших сумчан, інтересам міської громади в цілому, погіршувати екологічну ситуацію і природні якості землі.
3. Примусове відчуження об'єктів права приватної власності може бути застосоване лише як виняток з мотивів суспільної необхідності, на підставі і в порядку, встановлених законом, за умови попереднього і повного відшкодування їх вартості. Примусове відчуження таких об'єктів з наступним повним відшкодуванням їхньої вартості допускається тільки в умовах воєнного

чи надзвичайного стану.

Стаття 21. Право на власність і на користування землею

1. Кожен пирятинець має закріплене законом право приватної власності на землю і право оренди земельних ділянок, розташованих на території міста.

2. Пирятинці набувають права власності на земельні ділянки на підставі:

а) придбання за договорами купівлі-продажу, дарування, міни, іншими цивільно-правовими угодами;

б) безоплатної передачі із земель державної і комунальної власності;

в) приватизації земельних ділянок, що були раніше надані їм у користування;

г) прийняття спадщини.

3. Для підприємницької та іншої діяльності пирятинці можуть брати земельні ділянки комунальної власності в оренду – в обумовлене договором строкове платне володіння і користування землею.

4. Порядок реалізації прав пирятинців на власність і на користування землею визначається Земельним кодексом України, законами України, Положенням про порядок надання в оренду, вилучення та передачу у власність земельних ділянок, що його затверджує міська рада.

5. Власники та землекористувачі земельних ділянок зобов'язані:

а) забезпечувати використання землі за цільовим призначенням;

б) дотримуватися вимог законодавства про охорону довкілля;

в) своєчасно вносити плату за землю;

г) не порушувати прав власників суміжних земельних ділянок та землекористувачів;

г) дотримуватися правил добросусідства та встановлених законом обмежень (сервітутів, охоронних зон).

6. За порушення норм земельного законодавства громадяни та юридичні особи несуть адміністративну та цивільну відповідальність.

Стаття 22. Право на працю

1. Кожен пирятинець має право на працю. Пирятинці мають право на працевлаштування і вибір місця роботи шляхом звернення до підприємства, установи, організації, до іншого роботодавця або при безплатному сприянні міського центру державної служби зайнятості. Громадяни, які звернулися до міського центру державної служби зайнятості як особи, що шукають роботу, мають право на безплатну професійну орієнтацію, консультацію, підготовку, перепідготовку, одержання відповідної інформації для вибору виду діяльності, професії, місця роботи, режиму праці.

2. Кожен пирятинець, що працює, має право на своєчасну оплату своєї праці відповідно до актів законодавства і колективного договору на підставі укладеного трудового договору. Наймані працівники або їх уповноважені представники мають право захищати свої колективні права та соціально-економічні інтереси в порядку, встановленому для колективних трудових спорів (конфліктів), у межах примирних процедур, а при їх невирішенні – шляхом

проведення страйку в порядку, визначеному законом. Нікого із пирятинців не може бути примушено до участі або неучасті у страйку. Міська влада, забезпечуючи конституційне право громадян на гідний життєвий рівень для себе і своєї сім'ї (достатнє харчування, одяг, житло), пропонує в договорах про соціально-економічне співробітництво з підприємствами, установами і організаціями міста встановлювати мінімальну заробітну плату працівникам на рівні, що перевищує визначений законом прожитковий мінімум. Керівники підприємств, організацій і установ усіх форм власності, які не сплачують своєчасно заробітну плату, несуть адміністративну і кримінальну відповідальність. Посадові особи органів міського самоврядування можуть порушувати клопотання перед компетентними органами про притягнення таких керівників до відповідальності, а також порушувати питання про їхню невідповідність займаним посадам на умовах та в порядку, визначеному чинним законодавством.

3. Пирятинці мають право на охорону праці. Умови праці на робочому місці, безпека технологічних процесів, машин, механізмів, устаткування та інших засобів виробництва, стан засобів колективного та індивідуального захисту, що використовуються працівниками, а також санітарно-побутові умови повинні відповідати вимогам нормативних актів про охорону праці.

4. Міська влада у межах своєї компетенції:

а) затверджує у програмах соціально-економічного розвитку міста міські цільові програми поліпшення стану безпеки, умов праці та виробничого середовища, а також заходи з охорони праці;

б) забезпечує належне утримання, ефективну і безпечну експлуатацію об'єктів комунальної власності, додержання вимог щодо охорони праці працівників, зайнятих на цих об'єктах;

в) приймає рішення щодо створення комунальних аварійно-рятувальних служб для обслуговування території міста та об'єктів комунальної власності.

5. Міська влада сприяє забезпеченню ефективної зайнятості населення, запобіганню безробіття, створенню нових робочих місць та умов для розвитку підприємництва. З цією метою вона розробляє річні та довгострокові програми зайнятості населення, передбачає в міському бюджеті кошти для залучення до праці учнівської та студентської молоді, організує і фінансує громадські роботи з благоустрою міста.

Стаття 23. Право на підприємницьку діяльність

1. Кожен пирятинець має право на підприємницьку діяльність, крім випадків, передбачених законом. Суб'єкти підприємницької діяльності мають право без обмежень самостійно здійснювати господарську діяльність, що не суперечить законодавству України.

2. Втручання органів міського самоврядування в господарську діяльність підприємців не допускається, крім випадків передбаченої законодавством реалізації повноважень органів міського самоврядування щодо здійснення планового, системного контролю за господарською діяльністю підприємців. Проведення позапланового контролю можливе лише у випадку одержання органом міського самоврядування поданої в установленому порядку заяви,

скарги про порушення норма законодавства суб'єктами господарювання. Порядок проведення планового і позапланового контролю за господарською діяльністю суб'єктів підприємництва уповноваженими особами органів міського самоврядування визначається відповідним Положенням, що його затверджує міська рада.

3. Міська влада сприяє розвитку підприємництва шляхом затвердження міською радою програм розвитку підприємництва та запровадження процедур регуляторної політики на міському рівні.

4. Органи міського самоврядування не можуть приймати рішення щодо запровадження будь-яких заборон або обмежень підприємницької діяльності, якщо повноваження на запровадження таких заборон або обмежень прямо не передбачені законодавством.

5. Пирятинці мають право на участь у здійсненні державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності. Вони мають право:

а) подавати до органів міського самоврядування пропозиції про необхідність підготовки проектів регуляторних актів - нормативно-правових документів, що регулюють господарські відносини, а також адміністративні відносини між міською владою та суб'єктами господарювання;

б) у випадках, передбачених законодавством, брати участь у розробці проектів регуляторних актів;

в) подавати зауваження та пропозиції щодо оприлюднених проектів регуляторних актів, брати участь у відкритих обговореннях питань, пов'язаних з регуляторною діяльністю;

г) брати участь в інших, визначених законом, формах здійснення державної регуляторної політики на місцевому рівні.

Стаття 24. Право на відпочинок

1. Кожен пирятинець, що працює, має право на відпочинок, яке згідно з Конституцією та законами України забезпечується наданням днів щотижневого відпочинку, а також оплачуваної щорічної відпустки, встановленням скороченого робочого дня щодо окремих професій і виробництв.

2. Міська влада створює належні умови для відпочинку мешканців та гостей міста, забезпечує благоустрій місць масового відпочинку (парків, скверів, пішохідних вулиць, водойм, пляжів, дитячих майданчиків тощо), сприяє роботі і розширенню мережі культурно-освітніх закладів, може виступати ініціатором і організатором проведення загальноміських, усеукраїнських та міжнародних свят, фестивалів, конкурсів, спортивних змагань та інших видовищ.

3. Міська влада сприяє розвитку туризму як засобу залучення сумчан до раціонального використання вільного часу, проведення змістовного дозвілля, ознайомлення з історико-культурною спадщиною, природним середовищем свого регіону, України, інших країн світу.

4. Міська влада, вважаючи туризм високорентабельною галуззю економіки, засобом збільшення валютних надходжень у місто, підтримує розвиток індустрії відпочинку, у тому числі туристичної індустрії (готелів,

туристичних комплексів, кемпінгів, мотелів, пансіонатів, підприємств харчування, закладів культури, спорту тощо), які забезпечують прийом, розміщення, обслуговування і перевезення туристів та гостей міста.

Стаття 25. Право на соціальний захист

1. Пирятинці мають право на гарантований Конституцією України соціальний захист у разі:

- а) повної, часткової або тимчасової втрати працездатності;
- б) втрати годувальника;
- в) безробіття з незалежних від них обставин;
- г) старості;
- г) в інших випадках, передбачених законом.

2. Міська влада розробляє і здійснює цільові програми додаткового соціального захисту окремих категорій мешканців міста (інвалідів та ветеранів війни і праці, пенсіонерів, інвалідів з дитинства, самотніх громадян похилого віку, одиноких матерів, багатодітних і малозабезпечених сімей, сімей військовослужбовців, громадян, що постраждали від аварії на Чорнобильській атомній електростанції; осіб без постійного місця проживання та інших), передбачає в міському бюджеті відповідне фінансування цих програм. Надання додаткового соціального захисту зазначеним категоріям населення проводиться відповідно до Положення про порядок надання пільг за рахунок міського бюджету фізичним і юридичним особам, що його затверджує міська рада.

3. Міська рада за кошти цільових фондів міського бюджету може надавати безповоротну матеріальну і фінансову допомогу громадянам, що потребують соціального захисту. На території міста можуть створюватися комунальні заклади догляду за непрацездатними, притулки для бездомних, заклади догляду за хворими на онкологічні недуги на завершальній невиліковній стадії („хоспіси“). Міська влада сприяє організації безплатного харчування малозабезпечених громадян, залученню різних форм благодійної, гуманітарної допомоги.

4. Доброчинна допомога бідним і знедоленим співгромадянам - моральний обов'язок кожного заможного пирятинця, усіх юридичних осіб, незалежно від форм власності.

Стаття 26. Право на охорону здоров'я і медичну допомогу

1. Кожен пирятинець має право на охорону здоров'я та медичну допомогу. Охорона здоров'я мешканців міста забезпечується фінансуванням з міського бюджету державних та міських соціально-економічних, медико-санітарних і оздоровчо-профілактичних програм.

2. Міська влада сприяє розвитку приватної медицини та залученню на законних підставах коштів громадян, підприємств, установ і організацій усіх форм власності для організації комунальних лікувальних закладів у місті та забезпечення ними ефективної медичної допомоги.

3. Пирятинці мають право створювати на добровільних засадах громадські організації (лікарняні каси), основною метою яких є додаткове фінансування різних форм медичної допомоги, що надається їхнім членам.

4. У місті можуть створюватися страхові товариства комунальної форми власності, які здійснюють медичне страхування громадян.

Стаття 27. Право на безпечне для життя і здоров'я довкілля

1. Пирятинці мають право на безпечне для життя і здоров'я довкілля.

2. Міська влада забезпечує кожному право на:

а) одержання у встановленому порядку повної і вірогідної інформації про стан природних об'єктів і навколишнього природного середовища в цілому, про якість харчових продуктів і предметів побуту, а також право на поширення такої інформації;

б) участь в обговоренні проектів нормативних актів, матеріалів щодо розміщення, будівництва і реконструкції природних об'єктів, які можуть негативно впливати на стан навколишнього природного середовища, та внесення пропозицій до органів міського самоврядування, підприємств, установ та організацій з цих питань;

в) об'єднання мешканців міста в громадські природоохоронні формування.

3. За забруднення навколишнього природного середовища громадянами та юридичними особами, за діяльність чи бездіяльність, що порушують безпечні для життя і здоров'я людей умови довкілля, настає, відповідно до законодавства України, адміністративна, цивільна і кримінальна відповідальність.

Стаття 28. Право на чисте повітря

1. Пирятинці мають право дихати чистим повітрям.

2. На території міста забороняється паління в службових приміщеннях органів державної влади і органів міського самоврядування, в усіх навчальних, лікувально-профілактичних закладах, у закладах культури, фізкультури і спорту, у громадському транспорті, у місцях загального користування (у під'їздах, ліфтових кабінах, на сходових майданчиках багатоквартирних будинків тощо). У місцях проведення масових заходів (на стадіонах та в інших спортивних спорудах, будинках культури, кінотеатрах тощо) паління можливе тільки у спеціально відведених для цього місцях. Забороняється продаж тютюнових виробів особам віком до 18 років.

3. На території міста забороняється спалювати сміття, сухе листя, підпалювати суху траву.

4. На території міста забороняється експлуатувати транспортні засоби та інші пересувні засоби і установки, що не відповідають екологічним вимогам і забруднюють повітря.

5. З метою забезпечення чистоти повітря в місті міська влада розробляє і здійснює заходи щодо:

а) зниження викидів, знешкодження шкідливих речовин і зменшення фізичного впливу під час експлуатації та ремонту транспортних та інших пересувних засобів і установок;

б) переведення транспортних та інших пересувних засобів і установок на менш токсичні види палива;

в) раціонального планування та забудови території міста з дотриманням нормативно визначеної відстані до транспортних шляхів;

г) виведення з густонаселених житлових кварталів за межі міста транспортних підприємств, вантажного транзитного автомобільного транспорту;

г) обмеження в'їзду автомобільного транспорту та інших транспортних засобів і установок у лікувально-оздоровчі, рекреаційні та природно-заповідні зони, місця масового відпочинку та туризму;

д) поліпшення утримання транспортних шляхів і вуличного покриття;

е) впровадження в місті автоматизованих систем регулювання дорожнього руху;

є) удосконалення технологій транспортування і зберігання палива, забезпечення постійного контролю за якістю палива на автозаправних станціях;

ж) впровадження та вдосконалення діяльності контрольно-регулювальних і діагностичних пунктів та комплексних систем перевірки нормативів екологічної безпеки транспортних та інших пересувних засобів і установок.

6. За забруднення атмосферного повітря громадянами та юридичними особами настає відповідно до чинного законодавства адміністративна, цивільна та кримінальна відповідальність.

Стаття 29. Право на охорону дитинства і підтримку молоді

1. Діти і молодь міста мають право на належне ставлення до себе і своїх потреб міської громади і міської влади. Водночас, вони зобов'язані дотримуватися правил проживання в місті, ставати активними членами міської громади, робити свій внесок у соціально-економічний і культурний розвиток міста.

2. Міська влада забезпечує утримання і виховання дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, сприяє розвитку дошкільних виховних закладів усіх форм власності, спеціальних закладів для дітей з вадами розвитку, заохочує і підтримує благодійницьку діяльність щодо дітей.

3. Батьки несуть відповідальність за протиправні дії своїх неповнолітніх дітей, порушення ними громадського спокою, відшкодовують матеріальні збитки, завдані ними громадянам, юридичним особам та міській громаді.

4. Міська влада відповідно до повноважень, визначених законом, забезпечує:

а) розвиток мережі дошкільних навчальних закладів, закладів соціального захисту, а також позашкільних навчальних закладів, діяльність яких спрямована на організацію дозвілля, відпочинку і оздоровлення дітей;

б) вирішення питань щодо встановлення опіки і піклування, створення інших передбачених законодавством умов для виховання дітей, які внаслідок смерті батьків, позбавлення батьків батьківських прав, хвороби батьків чи з інших причин залишилися без батьківського піклування, а також для захисту особистих і майнових прав та інтересів дітей;

5. Міська влада приділяє велику увагу патріотичному вихованню дітей і молоді, організує і проводить акції та масові заходи, що пропагують любов до України та рідного міста, запроваджує вивчення в школах історії Пирятина та цього Статуту.

6. Міська влада залучає кошти міського бюджету, а також кошти з інших джерел для підтримки обдарованих дітей та молоді пільгових категорій.

7. Матеріальна і фінансова підтримка та розвиток мережі дитячо-підліткових клубів за місцем проживання, гуртків, позашкільних освітніх закладів, дитячо-юнацької спортивної школи, молодіжних клубів та різних форм змістовного дозвілля дітей і молоді є провідним напрямом молодіжної політики міської влади.

8. Міська влада впроваджує механізм договорів соціального партнерства з молодіжними громадськими організаціями міста, сприяє функціонуванню і розвитку молодіжного житлового кредитування.

Стаття 30. Право на освіту

1. Міська влада гарантує пирятинцям конституційні права на освіту і реалізацію законів та інших нормативно-правових актів щодо неї.

2. Міська влада забезпечує належне фінансування й утримання комунальних закладів дошкільної та позашкільної освіти, розробляє і здійснює програми розвитку різних форм освіти в місті.

3. Батьки мають право у спосіб, не заборонений законом, надавати добровільну фінансову, матеріальну та іншу допомогу комунальним навчальним закладам, у яких вчаться їхні діти.

4. Міська влада сприяє укладенню угод між підприємствами, установами і організаціями всіх форм власності, з одного боку, і навчальними закладами міста - з другого, про співпрацю і надання комунальним освітнім закладам шефської допомоги.

Стаття 31. Право на духовний розвиток особистості

1. Пирятинці мають право на створення належних умов для літературної, художньої, наукової і технічної творчості, різних видів інтелектуальної діяльності.

2. Міська влада підтримує діяльність закладів культури всіх форм власності: музеїв, кінотеатрів, будинків культури, бібліотек, художніх виставок тощо.

3. У місті створюються умови для розвитку школи естетичного виховання дітей, дитячої музичної і художньої шкіл.

4. Міська влада підтримує організацію і проведення в місті конкурсів, музичних фестивалів, фестивалів народної творчості, творчих змагань-конкурсів, загальноміських народних свят тощо.

Стаття 32. Право на бібліотечне обслуговування

1. Пирятинці мають право на вільний доступ до інформації, знань, цінностей національної і світової культури, науки та освіти, що зберігаються у фондах міських бібліотек.

2. Пирятинці мають право вільного вибору бібліотек відповідно до своїх потреб та форм бібліотечного обслуговування (абонемент, читальні зали, дистанційне обслуговування засобами телекомунікацій, бібліотечні пункти тощо).

3. Основні бібліотечні послуги в міських бібліотеках комунальної власності безкоштовні.

4. Міська влада забезпечує діяльність комунальних бібліотек, сприяє розвитку бібліотек інших форм власності, підтримує впровадження в бібліотечну справу сучасних інформаційних технологій (електронної пошти, Інтернету та ін.).

5. Користувачі бібліотек зобов'язані дотримуватися правил користування бібліотекою, замінювати втрачені (ушкоджені) документи, одержані з фондів бібліотек, рівноцінними або відшкодувати їхню ринкову вартість.

Стаття 33. Право на заняття фізичною культурою і спортом

1. Кожен пирятинець має право займатися фізичною культурою і спортом. Ставлення міської громади і міської влади до фізичної культури і спорту ґрунтується на тому, що фізична культура разом з її органічною частиною - спортом, є складовою загальної культури міської громади, що спрямована на зміцнення здоров'я, розвиток фізичних, морально-вольових та інтелектуальних здібностей людини для гармонійного формування її особистості.

2. Міська влада гарантує надання в порядку, передбаченому чинним законодавством, фізкультурно-оздоровчих послуг окремим категоріям громадян, зокрема інвалідам і дітям, у тому числі дітям-сиротам та дітям, що залишилися без піклування батьків, дітям з багатодітних та малозабезпечених сімей, дітям-інвалідам.

3. Міська влада створює умови для занять фізичною культурою населенням за місцем проживання та в місцях масового відпочинку, усебічно сприяє розвитку самодіяльного масового спорту, підтримуючи різноманітні фізкультурно-спортивні секції та клуби, заохочуючи і стимулюючи діяльність підприємств, установ і організацій усіх форм власності, що надають фізкультурно-оздоровчі послуги населенню.

Стаття 34. Право на використання природних ресурсів міста

1. Пирятинці мають право на загальне і спеціальне (пов'язане з виробничою та іншою діяльністю) використання природних ресурсів, розташованих на території міста.

2. Міська влада на підставі законів України гарантує право загального використання природних ресурсів для задоволення життєво необхідних потреб пирятинців (естетичних, оздоровчих, рекреаційних, матеріальних тощо) безоплатно, без закріплення цих ресурсів за окремими особами і надання відповідних дозволів, за винятком обмежень, передбачених законодавством України.

3. Пирятинці зобов'язані:

а) берегти, охороняти і раціонально використовувати природні об'єкти відповідно до вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища;

б) здійснювати діяльність з додержанням вимог екологічної безпеки, інших екологічних нормативів та лімітів використання природних об'єктів;

в) не порушувати екологічні права і законні інтереси інших громадян,

юридичних осіб і міської громади в цілому;

г) вносити плату за спеціальне використання природних об'єктів та штрафи за екологічні правопорушення;

г) компенсувати шкоду, заподіяну забрудненням та іншим негативним впливом на природні об'єкти.

4. За порушення законодавства в галузі охорони і раціонального використання природних ресурсів мешканці міста та юридичні особи несуть адміністративну, цивільну та кримінальну відповідальність.

Стаття 35. Право на користування об'єктами історичної та культурної спадщини

1. Пирятинці мають право для задоволення своїх культурних, наукових та освітніх потреб користуватися об'єктами історичної та культурної спадщини, розташованими на території міста.

2. Відновлення та збереження історичних пам'яток та інших об'єктів, що становлять культурну цінність: архітектурних пам'яток, археологічних знахідок, колекцій, картинних галерей, зібрань, музейних та архівних фондів міста - обов'язок міської громади та міської влади.

3. Мешканці міста зобов'язані дбайливо ставитися до культурних цінностей свого народу, не чинити шкоди об'єктам культурної та історичної спадщини.

4. За порушення законодавства України в галузі охорони пам'яток історії та культури настає адміністративна, цивільна і кримінальна відповідальність.

Стаття 36. Право на житло

1. Кожен пирятинець має право на житло. Міська влада створює умови, за яких кожен мешканець міста матиме змогу побудувати житло, придбати його у власність або користуватися ним на умовах договору найму чи оренди.

2. Громадянам, які потребують соціального захисту, житло надається міською владою безоплатно або за доступну ціну у порядку, визначеному законом і з урахуванням наявного в комунальній власності житла.

3. Спорудження, реконструкція та належне утримання житлового фонду міста є одним з пріоритетних напрямів соціально-економічного розвитку Пирятина.

4. Стосунки між мешканцями житлових будинків і житловими організаціями, що обслуговують ці будинки, регулюються Правилами надання мешканцям міста Пирятина якісних послуг з утримання житлових будинків і прибудинкових територій, що їх затверджує міська рада.

5. Власники квартир і квартиронаймачі зобов'язані використовувати приміщення житлових будинків за призначенням, забезпечувати збереження жилих і підсобних приміщень квартир та технічного обладнання будинків, своєчасно вносити плату за обслуговування будинків та прибудинкових територій, дотримуватися правил пожежної безпеки, при виявленні несправностей у квартирі вживати заходів щодо їх усунення власними силами або силами підприємства, що обслуговує житло.

6. У багатоквартирних будинках забороняється самочинне, без

відповідного дозволу виконавчих органів міської ради, переобладнання та перепланування квартир і приміщень із знесенням та ушкодженням стінових опор.

7. За порушення правил користування жилими приміщеннями, санітарного утримання місць загального користування, сходових кліток, ліфтів, під'їздів, прибудинкових територій, порушення правил експлуатації житлових будинків, жилих приміщень та інженерного обладнання, безгосподарне їх утримання, а також самочинне переобладнання та перепланування житлових будинків і приміщень, використання їх не за призначенням настає відповідальність, визначена Кодексом України про адміністративні правопорушення.

Стаття 37. Право на забудову територій міста

1. Пирятинці мають право на забудову територій міста - здійснення нового будівництва, реконструкції, реставрації, капітального ремонту, впорядкування об'єктів містобудування, розширення та технічного переоснащення підприємств.

2. Громадяни та юридичні особи, які мають намір здійснити будівництво об'єктів містобудування на земельних ділянках, що належать їм на праві власності чи користування, зобов'язані отримати від органів міського самоврядування дозвіл на будівництво.

3. Порядок планування і забудови територій міста, окремих земельних ділянок, а також перелік усіх допустимих видів, умов і обмежень забудови встановлюється Місцевими правилами забудови, що їх затверджує міська рада.

4. Знесення існуючих будинків і споруд, зелених насаджень, а також відшкодування збитків власникам (користувачам) будинків і споруд, земельних ділянок здійснюється у встановленому законом порядку.

5. Особи, винні в порушенні законодавства та Місцевих правил забудови під час планування, будівництва та іншого використання територій, несуть установлену законом відповідальність.

Стаття 38. Право на об'єднання співвласників багатоквартирних будинків

1. Пирятинці - власники житлових і нежитлових приміщень у багатоквартирних будинках мають право для спільного володіння, користування та розпоряджання неподільним майном, що перебуває в загальному користуванні, створювати у встановленому законом порядку об'єднання співвласників багатоквартирних будинків.

2. Створивши об'єднання співвласників багатоквартирних будинків, пирятинці стають власниками майна та приміщень загального користування в будинку; отримують можливість:

а) створити власну управлінську структуру для розв'язання проблем утримання будинку;

б) обирати підприємства і організації, що утримують будинок, надають комунальні послуги;

в) контролювати якість утримання будинку і надання комунальних послуг, використання квартирної плати, інших видатків на утримання будинку, дотацій

і субсидій;

г) здавати в оренду приміщення загального користування з метою отримання прибутку для компенсації витрат з утримання будинку;

г) отримати дійовий механізм розв'язання проблем спільного проживання в будинку, реальні важелі впливу на боржників та порушників правил користування приміщеннями житлового будинку та прибудинковою територією, загальних домовленостей мешканців.

3. Міська влада через надання матеріальної, методичної, консультативної та іншої допомоги підтримує створення і діяльність об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, убачаючи в них одну з форм розв'язання проблем утримання житлового фонду міста.

Стаття 39. Право на якісні житлово-комунальні послуги

1. Пирятинці мають право на достатній обсяг і належну якість житлово-комунальних послуг, незалежно від того, хто їх надає.

2. Кожен пирятинець має право платити тільки за реально спожиті житлово-комунальні послуги. Міська влада сприяє і заохочує запровадження приладів обліку комунальних послуг, виходячи насамперед з інтересів пирятинців.

3. Мешканці міста зобов'язані вчасно здійснювати оплату спожитих житлово-комунальних послуг за тарифами, затвердженими виконавчим комітетом міської ради. Керівники підприємств, організацій і установ, незалежно від форм власності, мають сприяти своєчасній сплаті житлово-комунальних послуг своїми працівниками. Якщо несплата за спожиті житлово-комунальні послуги ставить під загрозу надання таких послуг міській громаді в цілому, то відповідні підприємства і організації житлово-комунального господарства можуть припинити надання послуг боржникам, а виконавчі органи міської ради оприлюднювати списки боржників за місцем проживання і місцем роботи, через засоби масової інформації та в будь-який інший спосіб.

4. Міська рада на основі типових договорів та правил надання послуг з тепло-, газо-, електропостачання, водопостачання і водовідведення, експлуатації та обслуговування ліфтів затверджує відповідні міські договори та правила.

5. Міська влада організовує відповідно до закону надання своїм мешканцям житлових субсидій, здійснює заходи щодо реструктуризації боргів населення за житлово-комунальні послуги.

Стаття 40. Право на чистоту в місті

1. Пирятинці мають право жити в чистому місті.

2. Чистота в місті досягається завдяки:

а) дотриманню мешканцями міста, підприємствами, установами та організаціями чистоти на територіях, прилеглих до їхніх житлових будинків, нежитлових будівель та споруд;

б) ефективній роботі спеціалізованих підприємств, що забезпечують збирання, вивезення, складування та утилізацію сміття, побутових, будівельних, промислових та інших відходів.

3. Мешканці міста і юридичні особи укладають договори на вивезення

сміття та побутових відходів зі спеціалізованими підприємствами міста та здійснюють своєчасну сплату за вивезення сміття відповідно до затверджених виконавчим комітетом міської ради тарифів.

4. Складування сміття, побутових, будівельних, промислових та інших відходів, вивезення їх у не визначені для цього місця (стихійні сміттєзвалища), а також спалювання їх на території міста забороняється.

5. Пирятинці, які проводять своє дозвілля на природі (у парках, скверах, лісі, на березі водойм, пляжах тощо), зобов'язані прибрати після себе порожню тару, рештки їжі, інше сміття.

6. Порядок підтримання чистоти в місті визначається Правилами забезпечення чистоти і належного санітарного стану території міста Пирятин, що їх затверджує міська рада. За порушення цих Правил настає відповідальність згідно з Кодексом України про адміністративні правопорушення.

Стаття 41. Право на належний санітарний стан міста

1. Пирятинці мають право жити в місті, санітарний стан якого не загрожує їхньому життю та здоров'ю.

2. Для забезпечення належного санітарного стану відповідні комунальні підприємства і служби, підприємства, організації і установи всіх форм власності, громадяни, які мають житлові будинки або будівлі та споруди у приватній власності або користуванні, зобов'язані:

а) проводити щоденне основне прибирання, очищення, поливання (в літній період) тротуарів, проїжджої частини вулиць, площ, подвір'їв;

б) установлювати урни для сміття, обладнувати спеціальні майданчики та під'їзди до них з твердим покриттям для встановлення контейнерів для побутових відходів;

в) своєчасно очищати, утримувати в справному стані надвірні туалети;

г) проводити планові заходи щодо знищення гризунів та комах у приміщеннях і на прилеглих територіях;

г) систематично і своєчасно знищувати бур'яни та об'єкти рослинного карантину;

д) своєчасно очищати дахи, водостічні труби, карнизи від снігу і льоду;

е) у разі ожеледі негайно посипати спеціальними матеріалами дороги, тротуари, очищати асфальтове покриття від затверділого снігу та льоду;

є) перевозити всі види вантажів на транспортних засобах з дотриманням санітарних норм і забезпеченням чистоти під час транспортування;

ж) здійснювати інші заходи, визначені Правилами забезпечення чистоти і належного санітарного стану на території міста Пирятин, що їх затверджує міська рада.

3. Ринки, підприємства торгівлі, громадського харчування, побутового обслуговування всіх форм власності зобов'язані утримувати в належному санітарному стані магазини, кіоски, павільйони, лотки, їдальні, кав'ярні, бари, ресторани, закусочні та інші заклади.

4. У місті Пирятинні встановлюється загальноміський санітарний день - четвер кожного тижня. З метою очищення міста та поліпшення його санітарного

стану на початку весни та перед великими святами можуть проводитися загальноміські толоки.

5. На території міста громадянам забороняється:

- а) витрушувати одяг, килими, інші речі у під'їздах, біля входів до будинків, з балконів та лоджій;
- б) вивішувати за межі огородження балконів і лоджій та на дахах будинків одяг, білизну, килими тощо;
- в) кидати з балконів і вікон будинків, вікон і дверей автобусів, тролейбусів, маршрутних таксі сміття та різні предмети;
- г) мити балкони зливанням води;
- г) проїзд у забрудненому одязі в міському транспорті;
- д) здійснювати миття, ремонт автомобілів, мотоциклів, моторолерів, купання тварин, прання білизни на подвір'ях будинків комунального житлового фонду, на дорогах, тротуарах, газонах, біля водойм, водорозбірних колонок; підключати до них поливні шланги;
- е) вчиняти інші дії, заборонені Правилами забезпечення чистоти і належного санітарного стану території міста Пирятин.

Стаття 42. Право на належний благоустрій міста

1. Пирятинці мають право жити в місті, благоустрій якого відповідає сучасним європейським зразкам та стандартам і визначається Правилами благоустрою території міста, що їх затверджує міська рада.

2. Керівники підприємств, установ, організацій усіх форм власності, громадяни, які мають житлові будинки або будівлі та споруди іншого призначення у приватній власності або користуванні, зобов'язані забезпечити постійне утримання територій та об'єктів у належному технічному стані й зовнішньому вигляді, своєчасний ремонт об'єктів, фарбування фасадів будівель, благоустрій прилеглих територій згідно з паспортом об'єкту, виданим органами міського самоврядування; оновлення написів назв вулиць та номерних знаків на будинках, табличок з назвами підприємств, установ, організацій тощо.

3. Вікна-вітрини магазинів, майстерень побутового обслуговування, інших підприємств сфери послуг, рекламні оформлення, оголошення, афіші мають утримуватися у належному стані, виконуватись українською мовою та розташовуватись відповідно до планів оформлення міста, узгоджених з органами міського самоврядування.

4. Розміщення і утримання кіосків, павільйонів, наметів, літніх кав'ярень, майданчиків торгівлі і громадського харчування, об'єктів зовнішньої реклами на вулицях, у подвір'ях, у парках і скверах, на зупинках громадського транспорту та в інших місцях має здійснюватись відповідно до Правил розміщення і утримання малих архітектурних форм, що їх затверджує міська рада.

5. З метою підтримання належного благоустрою міста громадянам забороняється:

- а) без дозволу відповідних органів міського самоврядування проводити на вулицях, площах, у подвір'ях роботи з прокладання водопровідних,

каналізаційних, газопровідних та інших мереж;

б) складати на вулицях будівельні та інші матеріали, розкопувати вулиці, копати ями для гасіння вапна, спалювати гумотехнічні вироби та сміття;

в) здійснювати паркування автотранспорту на елементах благоустрою (тротуарах, бордюрах, газонах);

г) самочинно (без ордера) встановлювати будь-які стенди, плакати, панно, екрани, тумби, вивіски, покажчики, транспаранти та інші об'єкти зовнішньої реклами;

г) розклеювати оголошення, афіші, листівки на будинках, стовпах, парканах, деревах, у підземних переходах та в інших місцях, не визначених для цього;

д) допускати заростання бур'янами газонів, квітників, прилеглих територій до будинків та інших об'єктів, що знаходяться у їхній власності чи користуванні;

е) здійснювати інші дії, що порушують благоустрій міста і за які настає відповідальність згідно з Кодексом України про адміністративні правопорушення.

Стаття 43. Право на зелені насадження

1. Пирятинці мають право жити в зеленому місті. Озеленення міста, підтримання в належному стані зелених насаджень, парків і скверів, лісових зон і лісових смуг на території міста - обов'язок міської влади і міської громади в цілому.

2. На території міста діють Правила утримання зелених насаджень, що їх затверджує міська рада.

3. Міська влада забезпечує і контролює збереження і належне утримання лісопарку остров Масальський та інших пам'яток природи.

4. Громадянам, а також підприємствам, установам, організаціям усіх форм власності забороняється:

а) здійснювати заходи щодо озеленення і утримання зелених насаджень без відповідного дозволу органів міського самоврядування, за винятком внутрішніх територій підприємств, установ і організацій та дворів приватних будинків;

б) вирубувати та ушкоджувати дерева й кущі;

в) без дозволу органів міського самоврядування пересаджувати, зрізати і підрізати будь-які дерева, кущі, у тому числі хворі й засохлі;

г) звалювати сміття в лісосмуги і зелені насадження;

г) косити траву, пасти худобу і птицю у комунальних дворах, на вулицях, площах, у скверах, парках, на пляжах, у санітарних зонах об'єктів водопостачання;

д) вчиняти інші дії, що ведуть до знищення або ушкодження зелених насаджень.

5. За знищення або ушкодження зелених насаджень, окремих дерев, чагарників, газонів, квітників та інших об'єктів озеленення в місті, невжиття заходів для їх охорони, а також самочинне перенесення в інші місця під час

забудови окремих ділянок, зайнятих об'єктами озеленення, настає відповідальність згідно з Кодексом України про адміністративні правопорушення.

Стаття 44. Право на утримання домашніх тварин

1. Пирятинці мають право утримувати домашніх тварин за умов виконання відповідних санітарних норм, Правил утримання тварин на території міста, затверджених міською радою.

2. Міська громада вимагає гуманного ставлення до тварин, осуджує власників тварин, що порушують правила їх утримання та виганяють тварин з дому.

3. Власники тварин зобов'язані:

- а) зареєструвати собак у відповідних закладах ветеринарної служби;
- б) проводити своєчасні щеплення тваринам проти сказу;
- в) прибирати після тварин на вулицях, у дворах, біля під'їздів;
- г) регулярно сплачувати в міський бюджет збір з власників собак;
- г) застрахувати, відповідно до закону, свою цивільну відповідальність у разі, якщо вони є власниками агресивних порід собак та хижих тварин.

4. Громадянам забороняється:

- а) утримувати тварин, птицю, голубів на балконах та в службових приміщеннях житлових і нежитлових будинків;
- б) утримувати собак без прив'язі в громадських місцях, комунальних дворах, на вулицях, площах, у скверах, парках, на пляжах, у санітарних зонах об'єктів водопостачання;
- в) провозити в ліфтах та вигулювати собак без повідків і намордників, відвідувати з собаками магазини, підприємства громадського харчування, об'єкти соціального, культурного та побутового призначення.

5. Органи міського самоврядування через відповідні спеціалізовані підприємства зобов'язані забезпечити систематичне виловлювання бродячих собак і котів, створити і організувати діяльність притулків для бездомних тварин, своєчасно прибирати трупи загиблих тварин, проводити знищення собак і котів в осередках сказу за вказівкою служб ветеринарного нагляду.

6. За порушення правил утримання тварин на території міста настає відповідальність згідно з Кодексом України про адміністративні правопорушення.

Стаття 45. Право на тишу

1. Пирятинці мають право на тишу. Це право передбачає виконання громадянами та всіма юридичними особами вимог, визначених Правилами дотримання тиші на території міста Пирятин, що їх затверджує міська рада.

2. З метою дотримання тиші, як необхідної умови повноцінного життя багатьох людей, на території міста забороняється в будь-який час доби:

- а) умикати телевізори, радіоприймачі, магнітофони та інші гучномовні прилади з рівнем звуку, що порушує спокій сусідів та інших мешканців багатоквартирного будинку;
- б) програвати гучну музику з балконів та вікон будинків, з автомобілів, на

вулицях, у місцях відпочинку та інших громадських місцях;

в) вести будівельні, ремонтні та інші роботи, що викликають підвищений шум та вібрацію в багатоквартирному будинку;

г) подавати звукові сигнали автотранспортом, умикати поблизу житлових будинків звукові засоби проти викрадення автомобілів;

ґ) вмикати радіоприймачі та автомагнітоли в засобах громадського транспорту: тролейбусах, автобусах та маршрутних таксі;

д) без спеціального дозволу та у не відведених для цього місцях влаштовувати феєрверки, використовувати піротехнічні вироби, петарди.

е) голосно співати та грати на музичних інструментах у подвір'ях багатоквартирних будинків, на вулицях, площах, у підземних переходах;

є) чинити інші дії, які порушують тишу і громадський спокій.

3. Вести в багатоквартирних будинках будівельно-ремонтні та інші роботи з високим рівнем шуму та вібрації можна тільки за погодження із сусідами. На вимогу мешканців будинку такі роботи мають бути припинені.

4. У багатоквартирних будинках забороняється без згоди всіх власників квартир і квартиронаймачів розміщувати розважальні заклади, бари, кав'ярні, ресторани, інші підприємства і заклади, діяльність яких порушує право мешканців будинку на тишу.

5. Гра на музичних інструментах не повинна порушувати спокій мешканців багатоквартирних будинків. Час доби для навчання грі на музичних інструментах, якщо вона порушує тишу, має погоджуватися з сусідами.

6. З метою відвернення, зниження і досягнення безпечних рівнів виробничих, транспортних і побутових шумів на території міста мають забезпечуватися:

а) впровадження машин і механізмів з низьким рівнем шуму;

б) утримання в належному стані залізничних колій, автомобільних шляхів, вуличного покриття;

в) розміщення нових підприємств, транспортних магістралей та інших об'єктів з джерелами шуму з урахуванням встановлених законодавством санітарно-гігієнічних вимог;

г) застосування в будівництві житлових будинків матеріалів із звукоізоляційними властивостями;

ґ) запровадження раціональних схем і режимів руху транспорту в межах міста.

7. За порушення правил дотримання тиші на території міста настає відповідальність згідно з Кодексом України про адміністративні правопорушення.

Стаття 46. Право на громадський транспорт

1. Пирятинці мають право користуватися громадським транспортом: автобусами, маршрутними таксі, таксі.

2. Міська громада ставить такі вимоги до громадського транспорту:

а) гарантування безпеки руху;

б) доступні для мешканців міста тарифи;

- в) забезпечення пільгового проїзду окремих категорій громадян відповідно до чинного законодавства;
- г) регулярність руху транспортних засобів;
- г) висока культура обслуговування пасажирів;
- д) можливість отримання інформації від водія чи кондуктора під час руху;
- е) вільний вибір форм транспортного обслуговування;
- є) створення належних умов для пасажирів у салонах транспортних засобів (чистота, зручність, тиша, заборона куріння тощо);
- ж) привабливий зовнішній вигляд транспортних засобів;
- з) відповідність технічного стану транспортних засобів вимогам безпеки, екології та державних стандартів;
- и) забезпечення транспортних засобів спеціальним обладнанням, яке давало б змогу інвалідам безперешкодно користуватися їх послугами.

3. Права і обов'язки перевізників та громадян, що користуються громадським транспортом, визначаються нормативними актами, що їх затверджує міська рада:

- а) Правилами користування міським автомобільним пасажирським транспортом;
- б) Правилами користування міським пасажирським електротранспортом;
- в) Правилами користування таксі.

4. Міська влада створює умови для розвитку громадського транспорту, підтримує діяльність комунальних та інших транспортних підприємств, що надають транспортні послуги населенню, сприяє оновленню та поповненню транспортного парку новими сучасними транспортними засобами, організує і проводить конкурсний відбір перевізників пасажирів.

5. За порушення правил користування громадським транспортом та надання транспортних послуг винні притягаються до відповідальності згідно з чинним законодавством.

Стаття 47. Право на належний стан міських доріг

1. Пирятинці мають право на належний стан об'єктів дорожнього господарства міста: мережі міських доріг, мостів, залізничних переїздів, пішохідних та технічних тротуарів, посадкових майданчиків на зупинках громадського транспорту, майданчиків для відстою та стоянки автотранспортних засобів.

2. Стан об'єктів дорожнього господарства міста має забезпечувати можливість безпечного руху транспортних засобів зі швидкістю, дозволеною правилами дорожнього руху та дорожніми знаками, безпеку переміщень пішоходів, збереження цілості транспортних засобів.

3. Міська громада висуває такі вимоги до стану дорожнього господарства міста:

- а) належне утримання дорожнього покриття та інших об'єктів дорожнього господарства, вчасне проведення капітальних та поточних ремонтів міських доріг;
- б) належне утримання і ремонт внутрішньодворових проїздів та

пішохідних доріжок;

в) поступовий перехід на тверде дорожнє покриття в районах приватної забудови, підтримання належного стану вулиць, які такого покриття не мають;

г) належне утримання наземних і підземних пішохідних переходів;

г) забезпечення ефективного водовідведення, своєчасного прибирання і вивезення снігу, льоду з дорожнього покриття та тротуарів;

д) доцільне розміщення і належне утримання засобів регулювання дорожнього руху: світлофорів, дорожніх знаків, дорожньої розмітки;

е) забезпечення міста вуличним освітленням.

4. Права і обов'язки громадян та юридичних осіб щодо утримання об'єктів дорожнього господарства визначаються Правилами утримання мережі міських доріг в місті Пирятині, що їх затверджує міська рада.

5. Громадяни та юридичні особи, що є власниками транспортних засобів, зобов'язані своєчасно сплачувати податок з власників транспортних засобів, який у визначеній законом частині надходить до міського бюджету і використовується на будівництво, реконструкцію та ремонт міських доріг.

6. За ушкодження об'єктів дорожнього господарства настає визначена чинним законодавством відповідальність.

Стаття 48. Право на отримання якісних послуг зв'язку

1. Пирятинці мають рівні права на користування послугами поштового і електричного зв'язку.

2. Міська громада ставить такі вимоги щодо надання послуг операторами зв'язку:

а) охоплення мережею і засобами зв'язку всієї території міста;

б) забезпечення встановленого чинним законодавством рівня якості всіх послуг зв'язку;

в) доступність послуг зв'язку для всіх категорій населення;

г) надання пільг окремим категоріям громадян на встановлення засобів та сплату за послуги зв'язку згідно з чинним законодавством;

г) забезпечення захисту прав споживачів;

д) впровадження новітніх технологій зв'язку;

е) забезпечення таємниці інформації, що передається засобами зв'язку.

3. Пирятинці мають право на: абонентське телефонне обслуговування, дровове радіомовлення, користування всіма послугами відділень зв'язку, телефонними автоматами; своєчасне одержання поштових відправлень на свою домашню, службову адресу, до запитання чи з використанням абонементних скриньок, в яких забезпечується надійне зберігання поштової кореспонденції; користування послугами стільникового, пейджерного, радіотелефонного зв'язку, електронної пошти та Інтернету.

4. Органи міського самоврядування у межах своїх повноважень:

а) надають допомогу операторам зв'язку в розміщенні на території міста об'єктів поштового і електричного зв'язку;

б) узгоджують розміщення операторами зв'язку поштових скриньок, телефонних автоматів у зручних для користувачів місцях;

в) сприяють операторам зв'язку в укладенні договорів оренди приміщень у житлових і нежитлових будинках з їхніми власниками для надання послуг поштового і електричного зв'язку;

г) розглядають пропозиції операторів зв'язку щодо створення сприятливих умов для їх діяльності.

Стаття 49. Право на належний рівень торговельного і побутового обслуговування, громадського харчування

1. Пирятинці мають право на задоволення своїх потреб і належний рівень обслуговування у сфері торгівлі, громадського харчування, побутових та інших послуг.

2. Мешканці міста мають право:

а) вільно обирати необхідні товари і послуги;

б) на достатню кількість магазинів та підприємств побуту відповідно до нормативу з максимальним їх наближенням до місця проживання, належний їх зовнішній вигляд, привабливий інтер'єр і упорядковану прилеглу територію;

в) на широкий асортимент товарів високої якості і за цінами, що склалися на споживчому ринку;

г) на зручний режим роботи підприємств торгівлі, громадського харчування і послуг;

г) на високу культуру обслуговування і отримання кваліфікованої інформації про товари і послуги;

д) на дотримання суб'єктами підприємництва встановлених законом прав споживачів та інших законодавчих актів у сфері торгівлі та послуг.

3. Міська влада підтримує розвиток продовольчих, непродовольчих, змішаних та інших ринків, торгово-сервісних центрів з належним рівнем благоустрою, зручностей для покупців, безпечними умовами праці для продавців.

Ринки на території міста не повинні створювати незручностей для мешканців прилеглих до них житлових будинків, громадського та іншого транспорту, пішоходів.

4. З метою належного обслуговування мешканців та гостей міста в підприємствах торгівлі, громадського харчування, побутового обслуговування у місті запроваджуються і діють:

а) Правила торгівлі на ринках міста, затверджені міською радою;

б) Правила побутового обслуговування населення;

в) Правила роздрібної торгівлі продовольчими товарами;

г) Правила роботи закладів (підприємств) громадського харчування;

г) інші нормативно-правові акти з питань торгівлі й побуту.

5. У місті забороняється торгівля з рук продовольчими та непродовольчими товарами, у не відведених для цього місцях і без відповідних документів на право торгівлі.

6. Забороняється продаж алкогольних напоїв, тютюнових виробів та піротехнічних засобів особам, що не досягли 18 років.

7. У разі порушення суб'єктом підприємництва вимог законодавчих актів з питань торгівлі, громадського харчування та побуту настає відповідальність

згідно з чинним законодавством.

Стаття 50. Право на захист прав споживача

1. Пирятинці, які купують, замовляють або використовують товари (роботи, послуги) для задоволення власних побутових потреб, мають право на:

- а) захист своїх прав державою та міською владою;
- б) гарантований рівень споживання;
- в) належну якість товарів (робіт, послуг), торговельного та інших видів обслуговування;
- г) безпеку товарів (робіт, послуг);
- г) необхідну, доступну, вірогідну та своєчасну інформацію про товари (роботи, послуги), їхню кількість, якість, асортимент, а також їх виробника (виконавця, продавця);
- д) відшкодування збитків, завданих товарами (роботами, послугами) неналежної якості, а також майнової та моральної (немайнової) шкоди, заподіяної небезпечними для життя і здоров'я людей товарами (роботами, послугами) у випадках, передбачених законодавством;
- е) звернення до суду та інших уповноважених державних органів та органів міського самоврядування за захистом порушених прав.

2. З метою захисту своїх законних прав та інтересів пирятинці мають право об'єднуватися на добровільних засадах у громадські організації споживачів (об'єднання споживачів). Міська влада підтримує діяльність таких організацій.

3. Міська рада може створювати виконавчі органи з питань захисту прав споживачів з повноваженнями, визначеними законом.

4. У разі порушення визначених законом прав споживачів суб'єкти господарської діяльності сфери торгівлі, громадського харчування, побутових та інших послуг несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства.

Стаття 51. Право на фінансову взаємодопомогу

1. Пирятинці мають право створювати кредитні спілки - неприбуткові організації, мета яких полягає в задоволенні потреб їхніх членів у взаємному кредитуванні та наданні фінансових послуг за рахунок об'єднаних грошових внесків членів кредитних спілок.

- 2. Діяльність кредитних спілок ґрунтується на таких основних принципах:
  - а) добровільності вступу та свободи виходу з кредитної спілки;
  - б) рівноправності членів кредитної спілки;
  - в) самоврядуванні;
  - г) гласності.

3. Міська влада підтримує створення і діяльність кредитних спілок на території міста.

Стаття 52. Право на громадський порядок

1. Кожен пирятинець має право на громадський порядок у місті та зобов'язаний його підтримувати.

- 2. Громадський порядок на території міста забезпечується:

- а) сумлінним виконанням обов'язків з охорони порядку правоохоронними органами, у тому числі й створеною відповідно до закону міською міліцією;
- б) участю громадян в охороні громадського порядку;
- в) створенням та діяльністю громадських формувань з охорони громадського порядку;
- г) створенням пунктів охорони порядку та організацією їх роботи;
- г) створенням центрів реабілітації осіб, що повернулися з місць позбавлення волі, що втратили зв'язок із сім'ями і не мають постійного місця проживання.

3. Громадяни України, що проживають на території міста, відповідно до Конституції України мають право створювати в установленому законом порядку громадські об'єднання для участі в охороні громадського порядку, сприяння органам міського самоврядування та правоохоронним органам у запобіганні та припиненні адміністративних правопорушень і злочинів, захисті життя та здоров'я громадян, інтересів міської громади і держави від протиправних зазіхань, а також у порятунку людей і майна під час стихійного лиха та інших надзвичайних обставин.

Громадські формування з охорони громадського порядку створюються на добровільних засадах за місцем роботи, навчання або проживання громадян.

Органи міського самоврядування разом з правоохоронними органами надають всіляку допомогу і підтримку у створенні, правовому, організаційному і матеріальному забезпеченні громадських формувань з охорони громадського порядку, координують їхню діяльність.

4. З метою збереження громадського порядку і спокою громадян на території міста забороняється: розпивання спиртних напоїв на вулицях, на стадіонах, у скверах, парках, у всіх видах громадського транспорту та в інших громадських місцях, крім підприємств торгівлі і громадського харчування, в яких продаж спиртних напоїв на розлив дозволений органами міського самоврядування; поява в громадських місцях у п'яному вигляді, що ображає людську гідність і громадську мораль; виготовлення, зберігання, продаж і придбання самогону та інших міцних напоїв домашнього виробництва, а також апаратів для їх виготовлення; нецензурна лайка в громадських місцях, образливе чіпляння до громадян та інші подібні дії, що підпадають під поняття - дрібне хуліганство.

Стаття 53. Право на інформацію

1. Всі мешканці міста мають право на інформацію, що передбачає можливість вільного одержання, використання, поширення та зберігання відомостей, необхідних їм для реалізації своїх прав, свобод і законних інтересів.

2. Реалізація права на інформацію не повинна порушувати громадські, політичні, економічні, соціальні, духовні, екологічні та інші права, свободи і законні інтереси інших громадян, права та інтереси юридичних осіб.

3. Право на інформацію забезпечується:

- а) обов'язком органів міського самоврядування інформувати про свою діяльність та ухвалені рішення;
- б) створенням в органах міського самоврядування спеціальних

інформаційних служб або систем, що забезпечували б у встановленому порядку доступ до всіх видів інформації;

в) вільним доступом пиятинців до статистичних даних, архівних, бібліотечних і музейних фондів (обмеження цього доступу зумовлюються тільки специфікою цінностей та особливими умовами їх схоронності, що визначаються законодавством);

г) створенням механізму здійснення права на інформацію через процедуру письмових запитів та порядку надання відповідей на них органами, які зберігають відповідну інформацію;

г) здійсненням органами міського самоврядування контролю за додержанням законодавства про інформацію;

д) встановленням відповідальності за порушення законодавства про інформацію.

Стаття 54. Право на отримання інформації через засоби масової інформації

1. Пиятинці мають право на оперативне одержання через друковані (пресу) і електронні (телебачення, радіо, мережу Інтернету) засоби масової інформації публічно поширюваної інформації про діяльність державних органів і організацій, органів і посадових осіб міського самоврядування, об'єднань громадян, а також інших відомостей, необхідних для реалізації ними своїх прав, свобод і законних інтересів.

2. Інформація та засоби її поширення повинні відповідати таким вимогам і принципам:

а) об'єктивність, правдивість, вірогідність;

б) повнота і точність;

в) законність одержання;

г) повага до державних символів та атрибутів України, шанування історії та традицій українського народу;

г) повага до гідності пиятинців, їхнього права на міське самоврядування;

д) висока культура мовлення;

е) приваблива естетика та сучасний дизайн подання матеріалів.

3. Міська влада створює належні умови для діяльності засобів масової інформації усіх форм власності на території міста, забезпечує відкритість і доступність інформації для її поширення через місцеву пресу, радіо і телебачення, мережу Інтернету; організує і проводить брифінги, прес-конференції, виступи в прямому телевізійному і радіоефірі, поширює прес-релізи, запрошує журналістів на загальноміські заходи, надає їм можливість бути присутніми на засіданнях міської ради та її виконавчого комітету, інших заходах, що їх проводить міська рада.

Стаття 55. Право на добровільну допомогу місту

1. Пиятинці, а також юридичні особи мають право надавати на засадах безоплатності, безповоротності і добровільності матеріальну, фінансову та іншу допомогу міській громаді для здійснення програм соціально-економічного, культурного і духовного розвитку міста, поліпшення його благоустрою, підтримання в належному стані пам'яток історії, культури і архітектури,

природних пам'яток; підтримки соціально незахищених категорій громадян та з іншою, визначеною благодійниками, метою.

2. Надання матеріальної і фінансової допомоги міській громаді може здійснюватися через цільові фонди міського бюджету.

3. Міська влада сприяє розвитку доброчинності, створює умови для роботи благодійних організацій, діяльність яких спрямована на підтримку міської громади.

Стаття 56. Право на оскарження рішень органів і посадових осіб міського самоврядування

1. Кожен пирятинець має право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів і посадових осіб міського самоврядування.

2. Кожен пирятинець має право на відшкодування матеріальної та моральної шкоди, заподіяної незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю міської влади, її посадових осіб при здійсненні ними своїх повноважень.

3. Шкода, заподіяна громадянам в результаті неправомірних рішень, дій або бездіяльності органів міського самоврядування та їх посадових осіб, відшкодовується за рахунок коштів міського бюджету в порядку, встановленому законодавством.

Розділ III. Міська громада і міське самоврядування

Стаття 57. Міська громада

1. Міська громада (територіальна громада міста) складається із пирятинців - жителів, що постійно проживають у межах міста Пирятин.

2. Міська громада є виразником колективних інтересів пирятинців.

3. Міська громада є первинним суб'єктом міського самоврядування, основним носієм його функцій і повноважень.

4. Правовий статус міської громади визначається Конституцією та законами України, цим Статутом.

Стаття 58. Основна мета, права і обов'язки міської громади

1. Основною метою міської громади є створення для загального блага умов, що забезпечують гідне життя і вільний розвиток кожного пирятинця, здійснення визначених Конституцією України та цим Статутом його прав і свобод.

2. Для досягнення основної мети міська громада здійснює своє конституційне право на міське самоврядування.

3. Визнання, дотримання і захист прав і свобод людини та громадянина на території міста Пирятин - обов'язок міської громади.

Стаття 59. Повноваження міської громади

1. Міська громада правоздатна безпосередньо або через органи і посадових осіб міського самоврядування розглядати і вирішувати будь-яке питання, віднесене Конституцією і законами України до відання міського самоврядування.

2. До повноважень міської громади, що здійснюються через вибори,

референдуми та інші форми безпосередньої демократії, належать:

- а) формування міської ради, обрання міського голови й ухвалення рішень про дострокове припинення їхніх повноважень;
- б) заслуховування звітів депутатів і міського голови;
- в) здійснення контролю за діяльністю органів і посадових осіб міського самоврядування у встановлених законами України і Статутом формах;
- г) об'єднання з іншими територіальними громадами і вихід з таких об'єднань, ліквідація міської громади як самостійного суб'єкта місцевого самоврядування.

3. Не можуть безпосередньо вирішуватися міською громадою питання виконання делегованих міському самоврядуванню повноважень органів державної виконавчої влади.

Стаття 60. Міське самоврядування

1. Міське самоврядування - це гарантоване державою право та реальна здатність міської громади вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України.

2. Міська громада здійснює міське самоврядування в межах міста Пирятин як самостійно - через форми прямого народного волевиявлення (вибори, референдуми, інші форми безпосередньої демократії), так і через органи та посадових осіб міського самоврядування.

3. Обмеження прав міської громади на міське самоврядування, згідно з Конституцією та законами України, може бути застосоване тільки в умовах воєнного чи надзвичайного стану.

Стаття 61. Права пирятинців на участь у міському самоврядуванні

1. Кожному пирятинцю, що має право голосу на виборах, забезпечується вся повнота прав на участь у міському самоврядуванні.

2. Пирятинці мають право:

- а) безпосередньо брати участь у здійсненні міського самоврядування в різноманітних формах прямого волевиявлення;
- б) обирати і бути обраними до органів міського самоврядування;
- в) брати участь у прийнятті рішень про дострокове припинення повноважень міської ради, окремих депутатів, міського голови у встановленому законом порядку;
- г) брати участь у здійсненні контролю за діяльністю органів і посадових осіб міського самоврядування у встановлених законом і цим Статутом формах;
- г) одержувати повну й вірогідну інформацію про діяльність органів і посадових осіб міського самоврядування, знайомитися у встановленому законом і міською радою порядку з документами й іншими матеріалами органів міського самоврядування;
- д) одержувати копії нормативно-правових актів органів і посадових осіб міського самоврядування;
- е) надсилати індивідуальні й колективні звернення (скарги, заяви, пропозиції) органам і посадовим особам міського самоврядування й одержувати

на них відповіді у встановлені законом терміни;

є) на персональний прийом посадовими особами органів міського самоврядування;

ж) доступу до служби в органах міського самоврядування;

з) брати участь у створенні органів самоорганізації населення.

3. Здійснення права на участь у міському самоврядуванні не повинно порушувати права та свободи інших осіб, права органів міського самоврядування і міської громади в цілому.

4. Будь-які обмеження права пирятинців на участь у міському самоврядуванні залежно від їх раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, терміну проживання на території міста, за мовними та іншими ознаками забороняються.

Стаття 62. Форми безпосередньої участі пирятинців у міському самоврядуванні

1. Право пирятинців безпосередньо брати участь у здійсненні міського самоврядування може бути реалізоване участю у:

а) виборах міського голови, депутатів міської ради (місцевих виборах);

б) міському референдумі;

в) консультативному опитуванні пирятинців;

г) загальних зборів громадян за місцем проживання;

ґ) громадських слухань;

д) місцевих ініціативах;

є) колективних зверненнях мешканців міста;

є) обговоренні питань міського життя;

ж) загальноміських та територіальних толоках;

з) масових мирних акціях (мітингах, походах, пікетуваннях, демонстраціях);

и) інших, не заборонених законом, формах здійснення міського самоврядування.

2. Вищими формами здійснення міською громадою міського самоврядування є міський референдум і місцеві вибори.

Стаття 63. Місцеві вибори

1. Місцеві вибори - це форма прямого волевиявлення пирятинців щодо обрання міського голови, депутатів міської ради, депутатів Пирятинської районної і Полтавської обласної рад голосуванням громадян, які мають право голосу.

2. Місцеві вибори є вільними і відбуваються на основі загального, рівного і прямого виборчого права таємним голосуванням.

3. Депутати міської ради і міський голова обираються згідно з мажоритарною виборчою системою відносної більшості: депутати міської ради - за одномандатними виборчими округами, на які поділяється вся територія міста; міський голова - за єдиним одномандатним виборчим округом, межа

якого збігається з межами міста.

4. Пирятинці мають право у встановленому законом порядку висувати кандидатів у депутати міської ради і кандидатів на посаду міського голови, що реалізується ними як безпосередньо самовисуванням, а також висуванням на зборах громадян за місцем їх проживання, трудової діяльності або навчання, так і через міські осередки політичних партій, виборчі об'єднання міських осередків політичних партій - блоки, громадські організації, що легалізовані відповідно до чинного законодавства.

5. З дня реєстрації кандидатів відповідними виборчими комісіями пирятинці мають право вільно і всебічно обговорювати їхні передвиборчі програми, політичні, ділові й особисті якості, безперешкодно вести агітацію за або проти того чи іншого кандидата у встановленому законом порядку.

6. Порядок призначення, організації і проведення виборів та встановлення результатів голосування визначається законом.

Стаття 64. Міський референдум

1. Міський референдум - це прийняття рішень з питань, віднесених Конституцією і законами України до відання місцевого самоврядування, прямим волевиявленням членів міської громади, що мають право голосу на місцевих виборах.

2. На міський референдум не можуть бути винесені питання, віднесені законом до відання органів державної влади, а також питання затвердження міського бюджету та встановлення місцевих податків і зборів.

3. Питання, що виносяться на міський референдум, не повинні призводити до порушення рівноправності, громадської злагоди в суспільстві, обмежувати або скасовувати права і свободи людини і громадянина, конституційні гарантії їх реалізації.

4. Рішення про призначення міського референдуму приймається міською радою як за власної ініціативи, так і за ініціативи громадян відповідно до закону.

5. Рішення, прийняті міським референдумом, є обов'язковими для виконання на території міста і не потребують додаткового затвердження органами міського самоврядування, державної влади чи їх посадовими особами.

6. Якщо для реалізації рішення міського референдуму потрібне прийняття іншого правового акта, орган міського самоврядування, до компетенції якого належить дане питання, зобов'язаний прийняти такий акт невідкладно, але не пізніше, ніж у місячний термін після набрання чинності рішенням міського референдуму.

7. Порядок призначення та проведення міського референдуму, а також перелік питань, що вирішуються виключно референдумом, визначаються законом.

Стаття 65. Консультативне опитування пирятинців

1. З метою виявлення волі пирятинців під час вирішення важливих питань міського життя можуть проводитися консультативні опитування мешканців міста (міський консультативний референдум).

2. На консультативне опитування можуть бути винесені питання, які не віднесені чинним законодавством до відання місцевого самоврядування, але мають важливе значення для міської громади, соціально-економічного та культурного розвитку міста.

3. Рішення про проведення консультативного опитування приймається міською радою. Одночасно приймається рішення про створення комісії з вивчення й узагальнення результатів опитування.

4. Результати консультативного опитування оприлюднюються в міських засобах масової інформації, ураховуються органами міського самоврядування при прийнятті рішень, але не мають обов'язкового характеру.

5. Якщо проект рішення міської ради не відповідає результатам консультативного опитування, то таке рішення може бути прийняте не менш як двома третинами від загального складу депутатів міської ради.

6. Порядок підготовки і проведення консультативного опитування пирятинців визначається Положенням про консультативне опитування мешканців міста Пирятина, що його затверджує міська рада.

Стаття 66. Загальні збори громадян за місцем проживання

1. Загальні збори громадян як форма їх безпосередньої участі у вирішенні питань місцевого значення скликаються за місцем проживання громадян (збори мешканців під'їзду, будинку, кварталу, вулиці, мікрорайону, району в місті, міста в цілому) для обговорення або вирішення питань міського життя. У випадках, коли організаційно й технічно неможливо провести загальні збори громадян, можуть скликатися збори (конференція) представників громадян від відповідних територіальних утворень.

2. У роботі загальних зборів громадян за місцем проживання (далі - загальних зборів) можуть брати участь пирятинці, що досягли на час зборів 18 років і проживають на відповідній території. У роботі загальних зборів з правом дорадчого голосу можуть брати участь народні депутати України, міський голова, депутати міської ради, посадові особи органів міського самоврядування, представники органів державної виконавчої влади, об'єднань громадян та підприємств, а також особи, яким виповнилося 16 років.

3. Загальні збори мають право:

а) обговорювати будь-які питання, віднесені Конституцією і законами України до відання місцевого самоврядування, а також такі, що стосуються інтересів мешканців відповідної території;

б) уносити пропозиції до органів міського самоврядування щодо вирішення питань місцевого значення;

в) обговорювати проекти рішень міської ради і її органів;

г) заслуховувати звіти депутатів і міського голови, керівників виконавчих органів міської ради, комунальних підприємств;

г) ініціювати розгляд питання про притягнення посадових осіб міського самоврядування до відповідальності;

д) створювати органи самоорганізації населення, обирати керівників цих органів, визначати умови оплати керівників та інших працівників органів

самоорганізації населення, затверджувати граничні суми на їх утримання;

е) затверджувати статuti органів самоорганізації населення, уносити до них зміни та доповнення;

є) приймати рішення про передачу або продаж майна органу самоорганізації населення іншим юридичним або фізичним особам;

ж) висувати кандидатів у депутати і на посаду міського голови;

з) приймати рішення про самооподаткування;

и) розглядати питання про надання допомоги інвалідам, ветеранам війни і праці, самотнім громадянам похилого віку, багатодітним сім'ям та іншим категоріям малозабезпечених громадян;

і) вимагати від органів міського самоврядування надання інформації про стан навколишнього середовища, а також заслуховувати інформацію про заходи, що вживаються для його поліпшення;

ї) обговорювати дії або бездіяльність посадових осіб, органів міського самоврядування, унаслідок яких чиниться шкода інтересам міської громади, подавати міській раді пропозиції про вжиття щодо таких осіб тих або інших заходів.

4. Порядок скликання, підготовки і проведення загальних зборів визначається Положенням про загальні збори громадян за місцем проживання, що його затверджує міська рада.

5. Загальні збори є правоздатними, якщо в їх роботі бере участь більше половини сумчан, що мешкають на відповідній території і мають право брати участь у зборах, а у разі проведення зборів (конференції) представників - не менше двох третин представників відповідних територіальних утворень.

6. З питань, що розглядаються, загальні збори приймають рішення. Рішення загальних зборів є обов'язковими для виконання органами самоорганізації населення. Рішення загальних зборів з питань, що мають важливе значення для міської громади, але віднесені до повноважень міської влади, мають рекомендаційний характер.

Стаття 67. Громадські слухання

Жителі міста мають право брати участь у громадських слуханнях (тобто зустрічатися з депутатами міської ради та посадовими особами органів місцевого самоврядування), під час яких заслуховується інформація про виконання депутатами та посадовими особами службових обов'язків або окремих доручень чи про вирішення окремих питань, які стосуються інтересів місцевої громади, жителів міста, порушуються питання та вносяться пропозиції щодо питань місцевого значення, що належать до відання місцевого самоврядування.

Ініціатором проведення громадських слухань можуть бути:

ініціативна група членів територіальної громади в кількості від 3 до 9 осіб, обрана на зборах членів громади;

орган самоорганізації населення;

група депутатів відповідної ради в кількості не менше мінімального чисельного складу постійної комісії, встановленого регламентом ради;

постійна комісія ради;
 виконавчий комітет ради;
 міський голова;
 громадська організація, що розповсюджує свою діяльність на територію міста;
 місцевий осередок політичної партії.

Громадські слухання з ініціативи жителів міста можуть проводитися за наявності колективного звернення з відповідною вимогою, яке підписане не менш як 10% жителями міста. Громадські слухання скликаються міським головою.

На громадські слухання запрошуються посадові особи органів місцевого самоврядування, депутати міської ради, члени виконавчого комітету, керівники органів самоорганізації населення, представники міських осередків політичних партій та громадських організацій, керівники підприємств, установ та організацій, діяльність яких пов'язана з питанням, що обговорюється.

Предметом обговорення на громадських слуханнях можуть бути:
 проекти нормативно - правових актів міської ради, її виконавчого комітету та міського голови;
 проекти та програми, що реалізуються чи плануються до реалізації у територіальній громаді;
 найважливіші питання місцевого значення;
 звіти депутатів міської ради, міського голови та інших посадових осіб місцевого самоврядування;
 звіти посадових осіб підприємств і організацій – надавачів послуг, які відповідно до законодавства мають забезпечуватись органами місцевого самоврядування;
 прийняття рішень за результатами звітів депутатів та посадових осіб місцевого самоврядування, внесення пропозицій щодо дисциплінарної відповідальності вказаних осіб.

На громадських слуханнях заслуховуються доповіді та інформація про роботу міського голови, міської ради, постійних комісій міської ради, окремих її депутатів, виконавчих органів міської ради та їх посадових осіб, органів самоорганізації населення; обговорюються проекти і рішення міської ради та її виконавчого комітету з метою внесення пропозицій щодо питань місцевого значення, що віднесені до відання місцевого самоврядування; порушуються питання та вносяться пропозиції щодо питань місцевого значення, що належать до відання місцевого самоврядування.

Підготовку громадських слухань забезпечує виконавчий комітет міської ради.

Про час і місце проведення та питання, які виносяться на громадські слухання, жителі міста сповіщаються секретарем міської ради не пізніше як за 10 днів до їх проведення.

Проведення громадських слухань організовує секретар міської ради, голова постійної комісії, до відання якої входять питання, що винесені на

громадські слухання або керуючий справами виконавчого комітету.

До початку проведення громадських слухань проводиться реєстрація громадян, згідно з паспортом.

На громадських слуханнях ведеться протокол, в якому зазначаються дата і місце проведення слухань, загальна кількість присутніх, питання, що обговорюються, зміст виступів та внесені пропозиції.

До протоколу може додаватися інформація або звіт особи, яка запрошена на слухання.

Веде протокол секретаріат, обраний на громадських слуханнях.

Протокол громадського слухання підписується особою, яка здійснює його проведення та особою, яка веде протокол, і передається міському голові.

Пропозиції вважаються внесеними за результатами громадського слухання, якщо за них проголосувало більше половини жителів міста, які взяли в них участь. За результатами громадських слухань секретар міської ради або керуючий справами виконавчого комітету інформує жителів міста у десятиденний строк.

Стаття 68. Місцеві ініціативи

1. Пирятинці мають право ініціювати розгляд міською радою (у порядку місцевої ініціативи) будь-якого питання, віднесеного Конституцією і законами України до відання місцевого самоврядування.

2. Місцева ініціатива - це викладена в письмовій формі пропозиція про необхідність розгляду міською радою питання і ухвалення рішення або внесення в міську раду проекту нормативно-правового акта з питань, віднесених до її повноважень.

3. Пирятинці можуть реалізувати своє право на місцеву ініціативу або через письмове звернення (заяву, клопотання, лист) до міського голови, депутата міської ради, постійної комісії міської ради, виконавчого її комітету, або через загальні збори громадян за місцем проживання, які приймають відповідне рішення щодо внесення питання на розгляд міської ради.

4. Порядок внесення місцевої ініціативи на розгляд міської ради визначається відповідним Положенням, що його затверджує міська рада.

5. Місцева ініціатива, внесена на розгляд міської ради у встановленому порядку, підлягає обов'язковому розгляду на відкритому засіданні ради за участю членів ініціативної групи з питань місцевої ініціативи.

Стаття 69. Колективні та індивідуальні звернення пирятинців до органів і посадових осіб міського самоврядування

1. Пирятинці мають право надсилати індивідуальні та колективні звернення або особисто звертатися до міської ради, депутатів міської ради, міського голови, його заступників, посадових осіб міської ради та її виконавчих органів відповідно до їхніх функціональних обов'язків із зауваженнями, скаргами та пропозиціями, що стосуються діяльності міської ради та її виконавчих органів, із заявою або клопотанням щодо реалізації своїх соціально-економічних, політичних та особистих прав і законних інтересів та із скаргою про їх порушення.

2. Колективними визнаються звернення до органів і посадових осіб міського самоврядування за умови наявності не менш як п'яти підписів мешканців міста. Колективні звернення з кількістю підписів більше п'ятнадцяти розглядаються органами і посадовими особами міського самоврядування, до яких вони надійшли, у першочерговому порядку.

3. Колективні звернення мешканців міста можуть мати на меті:

а) внесення до міської ради, міського голови, виконавчого органу міської ради конкретних пропозицій з питань соціально-економічного та культурного розвитку міста чи окремих його територій;

б) аналіз роботи міської влади з різних питань життя міста;

в) вимогу звітувати про виконання окремих завдань, пов'язаних із соціально-економічним та культурним розвитком міста, станом довкілля, громадської безпеки, охорони громадського порядку, з інших питань, віднесених чинним законодавством до відання міського самоврядування;

г) порушення питання про недовіру посадовій особі органу міського самоврядування;

г) інші вимоги, виконання яких не виходить за межі визначених чинним законодавством повноважень органів і посадових осіб міського самоврядування.

4. Колективні та індивідуальні звернення пирятинців розглядаються та на них дається обґрунтована відповідь у встановлені законом строки. Порядок розгляду і надання відповідей заявникам визначається Положенням про порядок розгляду звернень громадян до органів і посадових осіб Пирятинської міської ради, що його затверджує міська рада.

Стаття 70. Право на особисту участь в обговоренні питань міського життя.

1. Кожен пирятинець має право вільно обговорювати важливі питання життя міста.

2. З метою залучення пирятинців до обговорення питань міського життя й урахування громадської думки органи міського самоврядування оприлюднюють у міських засобах масової інформації проекти програм соціально-економічного розвитку міста і приватизації об'єктів комунальної власності, міського бюджету, регуляторних актів, нормативно-правових актів, що торкаються інтересів усіх або більшості пирятинців.

Стаття 71. Загальноміські та територіальні толоки

1. З метою поліпшення благоустрою міста, наведення чистоти та належного санітарного стану його територій можуть проводитися загальноміські, районні, мікрорайонні, квартальні, вуличні та будинкові толоки.

2. Ініціаторами толок можуть бути мешканці міста, трудові колективи, професійні спілки, громадські організації, осередки політичних партій, підприємства, установи, організації всіх форм власності, навчальні заклади, органи самоорганізації населення, міська влада.

3. Толоки проводяться на засадах добровільності та безоплатності у вихідні дні або в інші дні тижня в позаробочий чи позаурочний час.

4. Міська влада надає підтримку ініціаторам і організаторам толок, інформує мешканців міста про проведення і результати загальноміських толок,

здійснює їх організаційне та матеріальне забезпечення.

Стаття 72. Участь у масових мирних акціях

1. Пирятинці мають право відповідно до Конституції України збиратися мирно, без зброї і проводити збори, мітинги, походи, демонстрації, пікетування. Метою таких акцій може бути привернення уваги органів і посадових осіб міського самоврядування до актуальних проблем загальноміського значення, що вимагають негайного розв'язання; до проблем соціального забезпечення мешканців міста, охорони довкілля, підтримання громадської безпеки тощо.

2. Про мету, час і місце проведення масових акцій їх організатори завчасно сповіщають міську владу у спосіб, визначений Положенням про порядок організації і проведення масових акцій у місті Пирятині, що його затверджує міська рада.

3. Якщо мета масових акцій суперечить положенням Конституції України та інтересам національної безпеки, їх проведення може спричинитися до порушення громадського порядку і спокою, стати поштовхом до заворушень і злочинів, завдати шкоди здоров'ю населення, порушити права і свободи інших людей, відповідні органи та посадові особи міського самоврядування зобов'язані звернутися до суду, який може заборонити проведення таких масових акцій.

Стаття 73. Інші форми участі пирятинців у міському самоврядуванні

1. Перелік форм участі мешканців міста у здійсненні міського самоврядування, визначений цим Статутом, не є вичерпним.

2. Міська влада сприяє становленню нових форм участі пирятинців у здійсненні міського самоврядування.

3. Мешканці міста можуть бути членами комісій, що утворюються на громадських засадах при органах і посадових особах міського самоврядування. Перелік цих комісій і Положення про кожну з них затверджуються міською радою.

4. Пирятинці можуть брати участь у роботі громадських рад, що утворюються при міській раді з метою вивчення потреб окремих категорій мешканців міста та чинної практики надання їм соціальних послуг, залучення їх до здійснення міського самоврядування. За рішенням міської ради можуть бути утворені ради пенсіонерів, інвалідів, іноземців, біженців, воїнів-інтернаціоналістів, учасників ліквідації наслідків чорнобильської катастрофи; військовослужбовців, не забезпечених житлом, тощо. Положення про кожну з цих рад затверджуються міською радою.

5. Мешканці міста можуть брати участь у проведенні громадських експертиз проектів рішень міської ради з питань, що мають важливе значення для міської громади, визначають основні напрями соціально-економічного та культурного розвитку міста.

6. Пирятинці можуть залучатися на добровільних засадах до виконання громадських робіт з благоустрою території міста, надання послуг соціально незахищеним категоріям громадян.

Стаття 74. Участь у здійсненні міського самоврядування через об'єднання громадян та осередки політичних партій

1. Пирятинці можуть брати участь у здійсненні міського самоврядування через діяльність зареєстрованих в установленому законом порядку місцевих територіальних організацій об'єднань громадян та осередків політичних партій, членами яких вони є.

2. Об'єднання громадян і осередки політичних партій:

а) беруть участь в організації і проведенні місцевих виборів та міських референдумів;

б) через своїх депутатів у міській раді беруть участь у розробці і здійсненні політики міського самоврядування, створюють відповідно до закону та Регламенту роботи Пирятинської міської ради депутатські фракції;

в) сприяють залученню сумчан до обговорення важливих питань соціально-економічного та культурного розвитку міста;

г) беруть участь у роботі комісій, утворених на громадських засадах при органах і посадових особах міського самоврядування; у роботі громадських рад, утворених при міській раді; у проведенні громадських слухань і громадських експертиз проектів рішень міської ради з важливих для міської громади питань.

3. Міська влада створює належні умови для участі об'єднань громадян і політичних партій у здійсненні міського самоврядування.

Стаття 75. Побратимські зв'язки міської громади

1. Міська громада прагне налагодження дружніх зв'язків з громадами інших міст України, Російської Федерації, країн ближнього зарубіжжя.

2. Побратимські зв'язки міської громади мають сприяти:

а) зміцненню дружби між народами та налагодженню економічного і культурного співробітництва між державами та міськими громадами;

б) обмінові досвідом здійснення міського самоврядування з метою удосконалення системи управління містом;

в) вивченню способів і механізмів розв'язання соціально-економічних проблем в інших країнах світу; впровадженню їхнього досвіду у себе;

г) долученню мешканців міста до історичних та культурних цінностей інших народів;

г) поширенню інформації про можливості та соціально-економічні й культурні досягнення міста;

д) залученню інвестицій у промисловість та комунальне господарство міста;

е) розвитку туризму та пов'язаної з ним інфраструктури.

3. Міська влада сприяє розвитку міжнародних зв'язків міської громади з громадами міст-побратимів інших країн світу, здійснює обмін делегаціями посадових осіб та депутатів міської ради, керівників та представників комунальних підприємств, установ і організацій міста; представників різних професій, дітей і молоді, мистецьких колективів та колективів художньої самодіяльності, спортсменів та спортивних команд.

Міська влада може створювати представництва міської громади в містах-

побратимах інших країн світу.

Розділ IV. Міська влада

Стаття 76. Система міської влади

До системи міської влади, через яку міська громада здійснює міське самоврядування, входять:

- а) міська рада;
- б) міський голова;
- в) виконавчий комітет міської ради;
- г) відділи та інші виконавчі органи міської ради;
- г) органи самоорганізації населення.

Стаття 77. Основні принципи діяльності міської влади

1. Діяльність міської влади ґрунтується на принципах прозорості, відповідальності та ефективності.

2. Принцип прозорості передбачає широке висвітлення діяльності міської влади в засобах масової інформації, залучення громадськості до обговорення актуальних питань життя міста, роз'яснення мотивів прийняття та суті рішень, що заторкують інтереси міської громади.

3. Принцип відповідальності ґрунтується на визначеному законом та цим Статутом обов'язку органів і посадових осіб міського самоврядування періодично звітувати перед міською громадою про свою діяльність, нести відповідальність згідно з чинним законодавством за дії чи бездіяльність, що завдали шкоди інтересам міської громади.

4. Принцип ефективності накладає на міську владу обов'язок досягати запланованих цілей при залученні мінімального обсягу матеріальних та фінансових ресурсів з отриманням максимально можливого результату.

Стаття 78. Міська рада - представницький орган міської громади

1. Міська рада є органом, що представляє міську громаду та здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження міського самоврядування, визначені Конституцією та законами України.

2. Міська рада складається з депутатів і обирається міською громадою терміном на чотири роки.

3. Міська рада має право розглядати і вирішувати питання, віднесені Конституцією і законами України до її відання. Перелік питань, що вирішуються виключно на пленарних засіданнях міської ради, визначається Законом України „Про місцеве самоврядування в Україні“. Порядок і процедура формування, організації та діяльності міської ради встановлюються Регламентом роботи Пирятинської міської ради.

4. Міська рада утворює постійні й тимчасові комісії міської ради - органи, що обираються з її депутатів для вивчення, попереднього розгляду і підготовки питань, віднесених до відома ради; здійснення контролю за виконанням рішень ради, її виконавчих органів.

Перелік, функціональна спрямованість і порядок організації роботи

постійних комісій визначаються Регламентом роботи Пирятинської міської ради і Положеннями про постійні комісії, що їх затверджує міська рада.

4. Пленарні засідання міської ради є відкритими і гласними. На них можуть бути присутні члени міської громади за умови, що вони не порушують установленого Регламентом роботи Пирятинської міської ради порядку.

Присутнім на пленарному засіданні ради недепутатам може бути надане слово для виступу, якщо за це проголосувало більше половини присутніх на сесії депутатів.

6. Міською громадою у будь-який час може бути достроково припинено повноваження міської ради, якщо вона приймає рішення з порушенням Конституції або законів України, прав і свобод громадян, не вирішує питань, віднесених до її відомої, не проводить без поважних причин сесій ради у встановлені законом строки. Рішення про це приймає міський референдум, який проводиться на вимогу не менш як однієї десятої частини сумчан, що мають право голосу, або з ініціативи міського голови.

Стаття 79. Депутати міської ради та їхні виборці

1. Депутат міської ради є представником інтересів міської громади, виборців свого виборчого округу. Він обирається відповідно до Конституції України та закону на основі загального, рівного, прямого виборчого права шляхом таємного голосування строком на чотири роки.

2. Депутат міської ради зобов'язаний:

а) підтримувати зв'язок з виборцями, міською громадою, трудовими колективами і громадськими організаціями, які висунули його кандидатом у депутати міської ради, а також колективами інших підприємств, установ, організацій, незалежно від форми власності, розташованими на території його виборчого округу;

б) не рідше одного разу на півріччя інформувати виборців про роботу міської ради та її органів, про виконання планів і програм економічного і соціального розвитку, інших місцевих програм, міського бюджету, рішень ради і доручень виборців;

в) вивчати громадську думку, потреби міської громади і виборців свого виборчого округу, безпосередньо брати участь у їх розв'язанні;

г) визначати і оприлюднювати дні, години та місце прийому виборців, вести регулярний, не рідше одного разу на місяць, прийом виборців; розглядати їхні звернення, заяви і скарги; вживати заходів щодо забезпечення оперативного їх виконання.

3. Депутат міської ради є підзвітним виборцям свого виборчого округу. Він періодично, але не рідше одного разу на рік, зобов'язаний звітувати про свою роботу перед виборцями свого виборчого округу. Міська рада визначає орієнтовні строки проведення звітів депутатів міської ради перед виборцями.

Звіт депутата міської ради може бути проведено у будь-який час на вимогу зборів громадян за місцем проживання, трудової діяльності або навчання, а також органів самоорганізації населення.

Депутат міської ради не пізніше як за сім днів повідомляє виборців про

час і місце проведення звіту через місцеві засоби масової інформації або в інший спосіб.

Звіт депутата міської ради повинен містити відомості про його діяльність у раді та її органах, до яких його обрано, а також про його роботу у виборчому окрузі, про прийняті радою та її органами рішення, про хід їх виконання, про особисту участь в обговоренні, прийнятті та в організації виконання рішень міської ради, її органів, а також доручень виборців свого виборчого округу.

4. Виборці можуть давати своєму депутатові міської ради доручення на зборах під час його звітів чи зустрічей з питань, що впливають з потреб виборчого округу чи міської громади в цілому. Доручення виборців не повинні суперечити законодавству України, а їх виконання має належати до відання міської ради та її органів.

Доручення виборців депутатові міської ради має бути підтримане більшістю учасників зборів.

Доручення виборців, виконання яких потребує прийняття міською радою або її виконавчими органами рішення, фінансових або інших матеріальних витрат, доводиться депутатом міської ради до відома ради або її органів.

Депутат міської ради періодично інформує своїх виборців про результати розгляду радою та її виконавчими органами доручень виборців та особисту участь в організації їх виконання.

5. Депутат міської ради є повноважним і рівноправним членом міської ради. Його повноваження і діяльність у міській раді визначаються Законами України „Про місцеве самоврядування в Україні“, „Про статус депутатів місцевих рад“, Регламентом роботи Пирятинської міської ради.

6. Депутат міської ради, який не виправдав довір'я виборців, може бути в будь-який час відкликаний ними у порядку, установленому Законом України „Про статус депутатів місцевих рад“.

Стаття 80. Міський голова і міська громада

1. Міський голова є головною посадовою особою міської громади. Він обирається міською громадою на основі загального, рівного, прямого виборчого права таємним голосуванням строком на чотири роки в порядку, визначеному законом.

2. Діяльність і повноваження міського голови визначаються Конституцією України, Законом України „Про місцеве самоврядування в Україні“, цим Статутом, Регламентом роботи Пирятинської міської ради.

3. Міський голова:

- а) може скликати загальні збори громадян за місцем проживання;
- б) забезпечує виконання рішень міського референдуму;
- в) утворює дорадчий комітет для підготовки і проведення громадських слухань;
- г) представляє міську громаду у відносинах з державними органами, іншими органами міського самоврядування, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями незалежно від форм власності, а також у міжнародних відносинах;

- г) укладає від імені міської громади договори та угоди;
- д) веде особистий прийом громадян;
- е) забезпечує на території міста додержання законодавства щодо розгляду звернень громадян та їх об'єднань.

4. При здійсненні наданих повноважень міський голова є підзвітним, підконтрольним і відповідальним перед міською громадою.

Міський голова не рідше одного разу на рік звітує про свою роботу перед міською громадою на відкритій зустрічі з громадянами. Порядок організації і проведення такої зустрічі визначається Положенням про щорічний звіт міського голови перед міською громадою, що його затверджує міська рада.

5. Міська громада у будь-який час може достроково припинити повноваження міського голови, якщо він порушує Конституцію або закони України, обмежує права і свободи громадян, не забезпечує здійснення наданих йому законом повноважень. Рішення про це приймає міський референдум, який проводиться на вимогу не менш як однієї десятої частини сумчан, що мають право голосу, або за ініціативою міської ради.

6. Міський голова має регалії й атрибути, Положення про які затверджуються міською радою.

Стаття 81. Виконавчі органи міської ради

1. Виконавчими органами міської ради є її виконавчий комітет, відділи та інші утворені міською радою виконавчі органи.

2. У межах, встановлених законами України, виконавчі органи міської ради здійснюють власні і делеговані повноваження у сферах і галузях:

- а) соціально-економічного і культурного розвитку, планування та обліку;
- б) бюджету, фінансів і цін;
- в) управління комунальною власністю;
- г) житлово-комунального господарства;
- г) побутового, торговельного обслуговування, громадського харчування;
- д) транспорту і зв'язку;
- е) будівництва;
- є) освіти;
- ж) охорони здоров'я;
- з) культури;
- и) фізичної культури і спорту;
- і) регулювання земельних відносин і охорони довколишнього природного середовища;
- ї) соціального захисту населення;
- й) зовнішньоекономічної діяльності;
- к) оборонної діяльності;
- л) адміністративно-територіального устрою;
- м) забезпечення законності, правопорядку, охорони прав, свобод, законних інтересів громадян;
- н) інші повноваження.

3. Найвищим виконавчим органом міської ради є її виконавчий комітет,

який очолює міський голова. Порядок утворення і діяльність виконавчого комітету визначається Регламентом роботи Пирятинської міської ради і Регламентом роботи виконавчих органів Пирятинської міської ради.

Виконавчий комітет координує діяльність інших виконавчих органів міської ради, підприємств, установ та організацій, що належать до комунальної власності міської громади, заслуховує звіти про роботу їх керівників; має право змінювати або скасовувати акти підпорядкованих йому виконавчих органів міської ради, а також їх посадових осіб.

4. Міська рада в межах затверджених нею структури і штатів може створювати відділи та інші виконавчі органи для здійснення повноважень виконавчих органів ради. Діяльність зазначених виконавчих органів ради здійснюється відповідно до Положень про відділи та інші виконавчі органи, що їх затверджує міська рада.

5. Виконавчі органи міської ради є підзвітними, підконтрольними і відповідальними перед міською громадою. Вони періодично, але не менш як два рази на рік, інформують населення про виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку, міського бюджету, з інших питань місцевого значення, звітують перед міською громадою про свою діяльність. Заступники міського голови ведуть особистий прийом громадян.

Стаття 82. Акти органів і посадових осіб міського самоврядування

1. Органи і посадові особи міського самоврядування в межах своїх повноважень приймають нормативно-правові та інші акти:

- а) міська рада - рішення;
- б) міський голова - розпорядження;
- в) виконавчий комітет міської ради - рішення;
- г) постійні комісії міської ради - висновки, рекомендації;

2. Акти органів і посадових осіб міського самоврядування, прийняті в межах наданих їм повноважень, є обов'язковими для виконання органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також жителями, що постійно або тимчасово мешкають на території міста.

3. Нормативно-правові акти органів і посадових осіб міського самоврядування набирають чинності після їх офіційного оприлюднення в міських засобах масової інформації, якщо цими актами не встановлено більш пізній строк уведення їх у дію.

4. Акти органів і посадових осіб міського самоврядування через їхню невідповідність Конституції і законам України можуть бути визнані незаконними в судовому порядку і підлягають скасуванню органом або посадовою особою, що видали такого акта.

Стаття 83. Адміністративна комісія

1. Адміністративна комісія - це колегіальний орган, який утворюється при виконавчому комітетові міської ради для розгляду і вирішення всіх справ про адміністративні правопорушення, за винятком справ, віднесених Кодексом України про адміністративні правопорушення до відання інших органів

(посадових осіб).

2. Розгляд і вирішення справ в адміністративній комісії має сприяти вихованню громадян у дусі точного і неухильного додержання законів, правил співжиття, чесного ставлення до державного і громадського обов'язку, поваги до прав, честі й гідності громадян, а також запобіганню вчиненню нових правопорушень як самими правопорушниками, так і іншими особами.

3. Адміністративна комісія розглядає відповідно до чинного законодавства справи про адміністративні правопорушення:

- а) у галузі охорони праці і здоров'я населення;
- б) у галузі охорони природи, використання природних ресурсів, охорони пам'яток історії та культури;
- в) у промисловості, будівництві та в галузі використання електричної і теплової енергії;
- г) на транспорті, у галузі шляхового господарства і зв'язку;
- г) у галузі житлових прав громадян, житлово-комунального господарства та благоустрою;
- д) у галузі торгівлі, громадського харчування, сфері послуг, у галузі фінансів і підприємницької діяльності;
- е) що посягають на громадський порядок і громадську безпеку;
- є) що посягають на встановлений порядок управління.

4. Порядок створення і склад адміністративної комісії, порядок розгляду нею справ про адміністративні правопорушення визначається чинним законодавством та Положенням про адміністративну комісію при виконавчому комітеті Пирятинської міської ради, що його затверджує виконавчий комітет.

Стаття 84. Органи самоорганізації населення

1. Органи самоорганізації населення - це представницькі органи, що створюються жителями, які на законних підставах проживають на території міста або його частини, для вирішення таких завдань:

- а) створення умов для участі жителів у вирішенні питань місцевого значення в межах Конституції і законів України;
- б) задоволення соціальних, культурних, побутових та інших потреб жителів шляхом сприяння у наданні їм відповідних послуг;
- в) участі в реалізації соціально-економічного, культурного розвитку відповідної території, інших місцевих програм.

2. Органами самоорганізації населення є:

- а) будинкові;
- б) вуличні;
- в) квартальні;
- г) комітети мікрорайонів;

3. Порядок створення і діяльність органів самоорганізації населення визначаються Законом України „Про органи самоорганізації населення“.

4. Органу самоорганізації населення у межах території його діяльності можуть надаватися власні і делеговані міською радою повноваження. Перелік власних повноважень органів самоорганізації населення визначено Законом

України „Про органи самоорганізації населення“. Делегованими є повноваження міської ради, якими вона додатково наділяє орган самоорганізації населення.

5. Міська рада передає органу самоорганізації населення відповідні кошти, а також матеріально-технічні та інші ресурси, необхідні для реалізації власних і делегованих повноважень, здійснює контроль за їх використанням.

Стаття 85. Участь у добровільних об'єднаннях органів місцевого самоврядування

1. Міська рада та її органи з метою більш ефективного здійснення своїх повноважень, захисту прав та інтересів міської громади можуть входити в асоціації та інші форми добровільних об'єднань органів місцевого самоврядування, що мають обласний, міжобласний, всеукраїнський статус і зареєстровані згідно з чинним законодавством України.

2. Міська рада та її органи можуть входити до міжнародних асоціацій та інших добровільних об'єднань органів місцевого самоврядування.

3. Міська влада забезпечує фінансові та інші зобов'язання, що випливають з участі міської ради та її органів в добровільних об'єднаннях органів місцевого самоврядування.

Стаття 86. Відносини міської влади з органами державної влади

1. Відносини органів і посадових осіб міського самоврядування з органами державної влади, діяльність яких поширюється на територію міста, будуються на засадах співробітництва та взаємодопомоги, ефективного розв'язання проблем соціально-економічного і культурного розвитку міста, належної реалізації в місті функцій виконавчої влади.

2. Міська влада здійснює функції міського самоврядування незалежно від органів державної влади. Органи та посадові особи державної влади не мають права втручатися у законну діяльність органів та посадових осіб міського самоврядування, а також вирішувати питання, віднесені Конституцією і законами України до повноважень міської влади, крім виконання делегованих їм міською радою повноважень та в інших випадках, передбачених законом.

3. Виконавчі органи міської ради з питань здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади підконтрольні відповідним органам державної влади.

4. Міський голова відповідає за організацію зв'язків органів і посадових осіб міського самоврядування з органами державної влади.

Стаття 87. Відносини та співпраця міської влади з підприємствами, установами і організаціями різних форм власності

1. Відносини міської влади з підприємствами, установами і організаціями, що розташовані на території міста, ґрунтуються на суворому дотриманні законодавства і визначаються формою їх власності.

2. До підприємств, установ і організацій, що перебувають у комунальній власності міської громади, відповідні органи і посадові особи міського самоврядування можуть здійснювати такі функції:

а) утворювати, реорганізовувати, перепрофільовувати та ліквідувати підприємства, установи і організації комунальної власності міської громади в порядку, визначеному законодавством; призначати та звільняти з посади їхніх керівників;

б) визначати мету, функції, організаційні форми та порядок діяльності, затверджувати статuti створених ними підприємств, установ та організацій;

в) встановлювати в порядку і в межах, визначених законодавством, тарифи оплати побутових, комунальних, транспортних та інших послуг, які надаються підприємствами та організаціями комунальної власності міської громади;

г) у межах, визначених законодавством, вирішувати питання відчуження об'єктів комунальної власності;

г) встановлювати для підприємств, установ і організацій, що належать до комунальної власності міської громади, розмір частини прибутку, яка підлягає зарахуванню до міського бюджету;

д) контролювати ефективність і законність використання майна комунальних підприємств, установ і організацій міста в порядку, визначеному чинним законодавством;

е) виконувати інші функції, передбачені чинним законодавством.

3. З підприємствами, установами і організаціями, які не перебувають у комунальній власності міської громади, органи і посадові особи міського самоврядування будують свої відносини на договірній та податковій основі.

При цьому органи і посадові особи міського самоврядування у межах повноважень, визначених законодавством, можуть приймати рішення щодо:

а) надання фінансової допомоги, а також пільг на податки і збори, які входять до міського бюджету, для підприємств, установ і організацій, діяльність яких має важливе значення для соціально-економічного і культурного розвитку міста;

б) встановлення відповідно до чинного законодавства норм та правил ведення ними господарської діяльності з питань, що стосуються екологічної безпеки та соціально-економічного і культурного розвитку міста;

в) залучення підприємств, установ та організацій (незалежно від форм власності) до участі у комплексному соціально-економічному розвитку міста;

г) участі в обслуговуванні населення засобами транспорту і зв'язку;

г) розміщення замовлень на виробництво продукції, виконання робіт (послуг), необхідних для міської громади;

д) залучення підприємств, установ та організацій (незалежно від форм власності) до участі в розвитку потужностей будівельної індустрії і промисловості будівельних матеріалів, у створенні, розвитку та реконструкції об'єктів інженерного забезпечення і транспортного обслуговування;

е) інших питань в рамках чинного законодавства.

Стаття 88. Міжнародне співробітництво

1. Міська влада може самостійно здійснювати міжнародну діяльність, крім випадків, коли згідно з чинним законодавством відповідні заходи мають

погоджуватися з Міністерством закордонних справ України.

2. Пріоритетною в міжнародній діяльності органів міського самоврядування визнається участь у:

- а) співробітництві міських громад у рамках руху міст-побратимів;
- б) об'єднаннях зарубіжних суб'єктів місцевого самоврядування з проблематики, що визнана важливою для міської громади;
- в) заходах представницького для міської громади характеру;
- г) заходах, що мають на меті отримання конкретної допомоги для міської громади, що сприяють залученню інвестицій на розвиток міста та його інфраструктури або передбачають здійснення спільних проектів;
- г) заходах, визначених міжнародними угодами України або таких, що проводяться в рамках міждержавних програм.

3. Органи міського самоврядування з метою розвитку зовнішньо-економічних, науково-технічних, культурних, спортивних та інших зв'язків мають право укладати угоди про співробітництво з зарубіжними суб'єктами місцевого самоврядування та щорічні протоколи щодо здійснення конкретних заходів у рамках цих угод. Підписані уповноваженими посадовими особами угоди і домовленості обов'язково затверджуються міською радою.

Розділ V. Власність міської громади

Стаття 89. Комунальна власність міської громади

1. Міська громада має право комунальної власності - право на свій розсуд і на підставі закону безпосередньо і через органи міського самоврядування володіти, користуватися та розпоряджатися нею. Об'єкти права комунальної власності можуть знаходитися як на території міста, так і за його межами.

2. До об'єктів права комунальної власності міської громади належать:

- а) рухоме та нерухоме майно;
- б) доходи міського бюджету, у тому числі кошти цільових фондів та кошти валютних рахунків;
- в) землі міської громади, не передані в інші форми власності;
- г) водойми загального користування та інші природні ресурси;
- г) підприємства, установи, організації, у тому числі банки, страхові товариства, а також пенсійні фонди, частки в майні підприємств;
- д) житловий фонд, нежитлові приміщення;
- е) заклади культури, освіти, спорту, охорони здоров'я, науки, соціального обслуговування;
- є) об'єкти загальноміського користування: дороги, мости, шляхопроводи, площі, парки, сквери, фонтани, підземні переходи, громадські туалети, дамби та гідронамиви, колодязі, артезіанські свердловини, зливово каналізація;
- ж) цвинтарі;
- з) автомобільні стоянки;
- и) цінні папери та інші фінансові активи;
- і) частки у спільній власності територіальних громад, що перебуває в управлінні обласної ради;

ї) інше майно і майнові права, віднесені чинним законодавством до об'єктів права комунальної власності міської громади.

3. Перелік об'єктів права комунальної власності міської громади затверджується міською радою за поданням виконавчого органу міської ради, що веде реєстр об'єктів комунальної власності.

4. Суб'єктом права комунальної власності є міська громада. Від її імені та в її інтересах управління об'єктами права комунальної власності здійснює міська рада та уповноважені нею органи.

5. Міська рада своїми рішеннями визначає порядок володіння, користування і розпорядження комунальною власністю міської громади, передачі окремих об'єктів комунальної власності у спільну власність територіальних громад сіл, селищ і міст області. Повноваження щодо користування та розпорядження окремими об'єктами комунальної власності міська рада може передати виконавчим органам міської ради.

Стаття 90. Міський бюджет

1. Міський бюджет (бюджет міського самоврядування) - це план утворення та використання фінансових ресурсів для забезпечення завдань і функцій, що їх здійснюють органи міського самоврядування протягом бюджетного періоду, який становить один календарний рік: починається 1 січня кожного року і закінчується 31 грудня того ж року.

2. Діяльність органів міського самоврядування, пов'язана з міським бюджетом - бюджетний процес - охоплює:

- а) складання проекту бюджету;
- б) його розгляд;
- в) затвердження бюджету;
- г) його виконання;
- г) контроль за його виконанням;
- д) розгляд звітів про виконання бюджету.

Складання проекту міського бюджету здійснюють виконавчі органи міської ради в порядку, визначеному Бюджетним кодексом України. Попередній розгляд проекту міського бюджету в міській раді передбачає його вивчення, підготовку висновків і рекомендацій постійними комісіями міської ради.

Затвердження міського бюджету здійснюється на пленарному засіданні міської ради за процедурою, визначеною Регламентом роботи Пирятинської міської ради.

Квартальні та річні звіти про виконання міського бюджету подаються до міської ради її виконавчим комітетом. Перевірка звіту здійснюється планово-бюджетною комісією міської ради, після чого міська рада затверджує звіт про виконання бюджету або приймає інше рішення з цього приводу.

3. Органи міського самоврядування забезпечують публікацію інформації про міський бюджет, у тому числі рішень про міський бюджет та періодичних звітів про його виконання. Рішення про міський бюджет повинно бути оприлюднене в засобах масової інформації не пізніше десяти днів з дня його

прийняття.

Стаття 91. Доходи міського бюджету

1. Доходи міського бюджету поділяються на два кошики:
перший кошик - податки і збори (обов'язкові платежі), що закріплені Бюджетним кодексом України на постійній основі за міським бюджетом та враховуються при визначенні обсягу безоплатної і безповоротної передачі коштів з Державного бюджету до міського і навпаки (міжбюджетних трансфертів);

другий кошик - власні, визначені Бюджетним кодексом України надходження, що не враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів.

2. До доходів першого кошика належать:

а) податок на доходи фізичних осіб у частині, визначеній Бюджетним кодексом України;

б) державне мито в частині, що належить міському бюджету;

Склад і частка доходів першого кошика міського бюджету можуть змінюватися Законом України „Про державний бюджет України“.

3. Власні доходи міського бюджету (другий кошик) утворюються за рахунок:

а) податку на прибуток місцевих підприємств;

б) збору за спеціальне використання лісових ресурсів;

в) плати за землю в частині, визначеній Бюджетним кодексом України;

г) місцевих податків і зборів;

г) фіксованого сільськогосподарського податку в частині, що зараховується до міського бюджету;

д) частини чистого прибутку (доходу) державних унітарних підприємств та їх об'єднань, що вилучається до бюджету, та дивіденди (доход), нараховані на акції (частки/паї) сільсько-господарських товариств, у статутних капіталах яких є державна власність;

е) адміністративних штрафів, що накладаються утвореною виконавчим комітетом міської ради адміністративною комісією та інших санкцій;

є) надходжень від орендної плати за користування цілісними майновими комплексами та іншим майном, що перебуває у комунальній власності;

ж) податку з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів у частині, що зараховується до міського бюджету;

з) податку на прибуток підприємств комунальної власності;

и) інші надходження, передбачені чинним законодавством.

Стаття 92. Видатки міського бюджету

1. Видатки, що здійснюються з міського бюджету, поділяються на дві групи:

а) видатки за рахунок доходів першого кошика, що враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів;

б) видатки за рахунок власних надходжень (доходів другого кошика), що не враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів.

2. До видатків, що здійснюються з міського бюджету та враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів, належать видатки на:

- а) органи місцевого самоврядування;
- б) освіту (дошкільну та позашкільну);
- в) будинки культури та бібліотеки, розміщені на території міської ради.

г) соціальний захист та соціальне забезпечення: держані програми соціального забезпечення (притулки для неповнолітніх, територіальні центри та відділення соціальної допомоги на дому); державні програми соціального захисту (пільги ветеранам війни і праці, допомога сім'ям з дітьми, додаткові виплати населенню на покриття витрат з оплати житлово-комунальних послуг, компенсаційні виплати за пільговий проїзд окремих категорій громадян); державні програми підтримки будівництва (реконструкції) житла для окремих категорій громадян; міські програми і заходи щодо реалізації державної політики стосовно дітей, молоді, жінок, сім'ї;

г) державні культурно-освітні та театральні-видовищні програми (бібліотеки, музеї, виставки, будинки культури, школи естетичного виховання дітей);

д) державні програми розвитку фізичної культури і спорту (утримання та навчально-тренувальна робота дитячо-юнацьких спортивних шкіл усіх типів, заходи з фізичної культури і спорту, фінансова підтримка організацій фізкультурно-спортивної спрямованості і спортивних споруд місцевого значення).

3. До видатків, що здійснюються з міського бюджету та не враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів, належать видатки на:

- а) місцеву пожежну охорону;
- б) позашкільну освіту;
- в) соціальний захист та соціальне забезпечення (міські цільові програми стосовно дітей, молоді, жінок, сім'ї; міські програми соціального захисту окремих категорій населення);

г) міські цільові програми розвитку житлово-комунального господарства та благоустрою міста;

г) культурно-мистецькі міські цільові програми місцевого значення;

д) міські цільові програми підтримки засобів масової інформації місцевого значення;

е) міські цільові програми з розвитку фізичної культури і спорту;

є) типове проектування, реставрацію та охорону пам'яток архітектури місцевого значення;

ж) транспорт, дорожнє господарство;

з) заходи з організації рятування на водах;

и) обслуговування боргу органів місцевого самоврядування;

і) міські цільові програми природоохоронних заходів місцевого значення;

ї) управління комунальним майном;

й) регулювання земельних відносин;

к) інші програми, затверджені міською радою згідно з законом.

4. Міська рада може передавати видатки на виконання всіх або частини власних повноважень обласній раді з передачею відповідних коштів до обласного бюджету у вигляді міжбюджетного трансферту. Передача видатків здійснюється за спільним рішенням міської і обласної рад на договірних засадах.

Стаття 93. Бюджет розвитку міського бюджету

1. Бюджет розвитку міського бюджету - це план утворення і використання коштів, що спрямовуються на реалізацію програм соціально-економічного розвитку міста, пов'язаних зі здійсненням інвестиційної та інноваційної діяльності.

2. Надходження до бюджету розвитку міського бюджету складаються з:

а) коштів від відчуження майна, яке перебуває в комунальній власності, у тому числі від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення;

б) надходження дивідендів, нарахованих на акції (частки, паї) господарських товариств, що є у власності міської громади;

в) коштів, які передаються з іншої частини міського бюджету за рішенням міської ради;

г) запозичень, здійснених у порядку, визначеному Бюджетним кодексом України та іншими законами України;

г) субвенцій з інших бюджетів на виконання інвестиційних проектів.

3. До витрат бюджету розвитку міського бюджету належать:

а) погашення основної суми боргу міського самоврядування;

б) капітальні вкладення;

в) внески органів міського самоврядування у статутні фонди суб'єктів підприємницької діяльності.

Стаття 94. Дефіцит і профіцит міського бюджету

1. Дефіцит міського бюджету - це перевищення видатків міського бюджету над його доходами. Міський бюджет може прийматися з дефіцитом виключно в частині дефіциту бюджету розвитку.

2. Дефіцит міського бюджету покривається за рахунок запозичень.

3. Профіцит міського бюджету - це перевищення доходів міського бюджету над його видатками. Профіцит міського бюджету затверджується виключно з метою погашення основної суми боргу.

Стаття 95. Запозичення до міського бюджету

1. Запозичення до міського бюджету здійснюються на визначену мету і підлягають обов'язковому поверненню.

2. Запозичення до міського бюджету можуть бути здійснені лише для покриття:

а) дефіциту бюджету розвитку міського бюджету;

б) тимчасових касових розривів, що виникають під час виконання міського бюджету.

3. Запозичення до міського бюджету можуть здійснюватися у формі:

- а) випуску облігацій внутрішньої місцевої позики;
- б) укладення угод про отримання позик, кредитів, кредитних ліній у фінансових установах.

4. Запозичення до міського бюджету здійснюються за рішенням міської ради, у якому визначаються мета запозичення, його обсяг, відсотки за запозичення, строки сплати відсотків та основної суми боргу, форми здійснення запозичення.

Стаття 96. Місцеві податки і збори

1. Місцеві податки і збори (обов'язкові платежі) - це обов'язкові внески до міського бюджету, що їх здійснюють фізичні та юридичні особи.

2. Міська рада самостійно встановлює місцеві податки і збори відповідно до визначеного законом переліку і в межах граничних розмірів ставок.

Міська рада може встановити:

- а) єдиний податок;
- б) податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки;
- в) туристичний збір;
- г) збір за паркування транспортних засобів;
- г) збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності;
- д) інші місцеві податки і збори, установлені законом.

3. Механізми справляння та порядок сплати місцевих податків і зборів до міського бюджету визначаються відповідними Положеннями, що їх затверджує міська рада.

Стаття 97. Пільги за рахунок міського бюджету

1. Міська рада може надавати за рахунок міського бюджету пільги фізичним і юридичним особам у випадках, передбачених законом.

2. Зазначені пільги поділяються на:

- а) ті, що зменшують доходи міського бюджету;
- б) ті, що збільшують його видатки.

3. Пільги, що зменшують доходи міського бюджету:

- а) зменшення податкових ставок;
- б) повне або часткове звільнення від сплати податків, зборів та інших обов'язкових платежів;
- в) відстрочка у сплаті податків, зборів та інших обов'язкових платежів.

4. Пільги, що забезпечуються видатками з міського бюджету, можуть надаватися:

а) представникам соціально малозахищених верств населення (інвалідам, ветеранам війни, пенсіонерам, дітям, багатодітним сім'ям, малозабезпеченим громадянам та ін.);

б) почесним громадянам міста та особам, нагородженим міськими відзнаками;

в) громадським організаціям, що опікуються інвалідами, ветеранами війни, пенсіонерами, дітьми, малозабезпеченими тощо.

Стаття 98. Цільові фонди міського бюджету

1. Міська рада може створювати цільові фонди, наповнення яких здійснюється за рахунок коштів, отриманих від добровільних внесків та пожертв громадян, підприємств, установ, організацій усіх форм власності; за рахунок інших джерел, визначених законом.

2. Порядок утворення і використання коштів цільових фондів міського бюджету визначається Положенням про цільові фонди міського бюджету, що його затверджує міська рада.

3. Міська рада щокварталу заслуховує і затверджує звіт про використання коштів цільових фондів міського бюджету або приймає з цього питання інше рішення

Стаття 99. Участь органів міського самоврядування у фінансово-кредитних відносинах

1. Міська рада або за її рішенням виконавчі органи міської ради відповідно до законодавства можуть:

- а) випускати місцеві позики, лотереї та цінні папери;
- б) отримувати у фінансово-кредитних установах короткотермінові позички (з погашенням до кінця бюджетного року) для покриття тимчасових касових розривів;
- в) отримувати кредити в банківських установах;
- г) створювати комунальні банки та інші фінансово-кредитні установи;
- г) виступати гарантами кредитів підприємств, установ та організацій, що належать до комунальної власності міської громади.

2. Гарантії щодо виконання боргових зобов'язань підприємствами, установами та організаціями, що належать до комунальної власності міської громади, надаються лише на умовах платності, строковості, майнового забезпечення та зустрічних гарантій, отриманих від інших суб'єктів.

Стаття 100. Комунальне замовлення

1. Виконавчі органи міської ради мають право виступати замовниками на виконання робіт з благоустрою території міста, комунального обслуговування населення, будівництва та ремонту об'єктів соціального призначення, виробництва продукції, надання послуг, необхідних для побутових і соціально-культурних потреб населення, на виконання інших робіт з використанням власних коштів, власних чи придбаних матеріальних ресурсів.

2. Порядок та умови комунального замовлення визначаються Положенням про комунальне замовлення, яке затверджується міською радою.

3. Здійснення закупівель товарів, робіт і послуг за кошти міського бюджету провадиться в порядку і за процедурами, визначеними чинним законодавством та відповідним Положенням, що його затверджує міська рада.

Стаття 100. Комунальне майно

1. До майна міської громади належить:

- а) майно комунальних підприємств, установ, організацій, закріплене за ними (знаходиться на балансі) на основі права повного господарського відання або оперативного управління;

б) акції (частки, паї), що належать міській громаді у статутних фондах господарських товариств;

в) комунальний житловий фонд;

г) інше майно міської громади.

2. Усе майно, розташоване на території міста, за винятком майна державної, колективної, приватної та інших, установлених законом, форм власності, та визнане згідно з чинним законодавством як безгосподарне, є комунальною власністю міської громади.

3. Підставою для набуття права комунальної власності на майно є:

а) передача майна, майнових прав міській громаді безоплатно державою, іншими суб'єктами права власності;

б) створення майна (товарів, продукції) у результаті підприємницької діяльності суб'єктів господарювання, заснованих на комунальній власності;

в) придбання майна органами міського самоврядування в порядку, встановленому чинним законодавством;

г) відчуження майна в інтересах міської громади;

г) інші підстави, передбачені законом.

4. Міська рада або уповноважені нею виконавчі органи міської ради від імені та в інтересах міської громади виконують усі майнові операції. Вони можуть:

а) передавати комунальне майно у постійне або тимчасове користування юридичним та фізичним особам;

б) здавати майно в оренду чи концесію;

в) продавати і купувати майно;

г) використовувати комунальне майно як заставу;

г) вирішувати питання відчуження майна (приватизації);

д) визначати в угодах і договорах умови використання та фінансування об'єктів, що приватизуються або передаються у користування, оренду чи концесію;

е) визначати в договорах відповідальність за їх неналежне виконання.

5. Припинення права комунальної власності на майно настає у разі:

а) відчуження комунального майна іншим особам (приватизації) у порядку, встановленому законом;

б) передачі комунального майна у державну власність;

в) знищення, загибелі комунального майна;

г) споживання речей.

6. Порядок розгляду і вирішення у міській раді питань, пов'язаних з набуттям, здійсненням і припиненням права комунальної власності на майно, визначається відповідними Положеннями, що їх затверджує міська рада.

Стаття 101. Комунальні підприємства, установи і заклади

1. Міська рада від імені та в інтересах міської громади може створювати, реорганізовувати і ліквідувати комунальні підприємства, установи і заклади.

Міська рада затверджує статuti комунальних підприємств, установ і закладів; визначає основні напрями їхньої діяльності, порядок використання

їхнього прибутку.

2. Комунальні підприємства здійснюють не заборонену законом та визначену статутами підприємств виробничу, науково-дослідницьку, комерційну та іншу діяльність з метою одержання прибутку.

Комунальні підприємства володіють закріпленим за ними комунальним майном на основі права повного господарського відання. Здійснюючи це право, комунальні підприємства володіють, користуються і розпоряджаються належним їм майном у межах, визначених статутом підприємства, вчиняючи щодо нього будь-які дії, які не суперечать закону та цілям їхньої діяльності.

Комунальні підприємства відповідають за своїми зобов'язаннями усім закріпленим за ними майном, на яке відповідно до чинного законодавства може бути накладено стягнення на вимогу кредиторів.

3. Комунальні установи і заклади, які фінансуються з міського бюджету, володіють закріпленим за ними майном на основі права оперативного управління. Здійснюючи це право, комунальні установи і заклади не можуть розпоряджатися цим майном без згоди міської ради, якщо інше не передбачено їхніми статутами чи положеннями. Вони самостійно розпоряджаються коштами, що виділені з міського бюджету на їх фінансування; доходами, отриманими від господарської діяльності, та майном, придбаним за рахунок цих доходів.

Комунальні установи і заклади, які утримуються за рахунок міського бюджету, несуть відповідальність за своїми зобов'язаннями лише коштами, що є в їхньому розпорядженні.

4. Міська рада не відповідає за зобов'язаннями створених нею юридичних осіб, а вони не відповідають за її зобов'язаннями.

Стаття 102. Міське господарство

1. Міське господарство складається з підприємств виробничої і соціальної сфери, які є комунальною власністю міської громади, а також підприємств тієї ж спеціалізації, що належать іншим власникам, але діяльність яких пов'язана переважно з обслуговуванням мешканців міста.

2. Міська рада оформляє свої взаємовідносини з підприємствами інших форм власності з допомогою договорів та угод про їхню участь у наданні соціальних послуг мешканцям міста. Вона може надавати зазначеним підприємствам переважне право на користування місцевими природними ресурсами та інші переваги, а також пільги щодо сплати місцевих податків і зборів, плати за землю та інших податків і обов'язкових платежів, якщо це дозволено законом.

3. Міська рада та її виконавчі органи координують діяльність підприємств, що виявили бажання увійти до складу міського господарства, з питань надання соціальних послуг міській громаді, сприяють розвиткові та зміцненню їхньої виробничої та матеріально-фінансової бази.

Стаття 103. Комунальне житло

1. До комунального житла належить житловий фонд, що перебуває у власності міської громади.

2. Джерелом формування комунального житлового фонду є:

- а) будівництво нового житла;
- б) реконструкція існуючих гуртожитків та житлових будинків;
- в) передача у комунальну власність міської громади об'єктів права державної власності;
- г) передача у комунальну власність житла, вилученого на підставі судових рішень, дарування або визначеного у встановленому порядку безгосподарним;
- г) придбання житла на ринку.

3. Від імені та в інтересах міської громади органи міського самоврядування:

- а) здійснюють управління житловим фондом, організовують його належне утримання, обслуговування та ремонт;
- б) здійснюють контроль за використанням житла за призначенням;
- в) устанавлюють плату за житло;
- г) приймають рішення про зміну порядку використання житла, проведення його реконструкції, капітального ремонту;
- г) ведуть облік громадян, які потребують поліпшення житлових умов, приймають рішення про надання цим громадянам житла з комунального житлового фонду на підставах і в порядку, визначених законом;
- д) організовують у встановленому порядку продаж квартир, що перебувають у комунальній власності;
- е) здійснюють вилучення з житлового фонду будинків, квартир (їх частин) шляхом приватизації;
- е) приймають у комунальну власність житло, що безоплатно передається його власниками.

4. Органи міського самоврядування створюють усі умови для приватизації комунального житла.

Стаття 104. Землі міської громади

1. Усі землі, що знаходяться в межах міста, крім земель приватної та державної власності, а також земельні ділянки за його межами, на яких розташовані об'єкти комунальної власності, є комунальною власністю міської громади.

2. До структури земель міської громади входять:

- а) землі житлової та громадської забудови;
- б) землі історико-культурного призначення;
- в) землі природоохоронного призначення;
- г) землі оздоровчого призначення;
- г) землі рекреаційного призначення;
- д) землі лісового фонду;
- е) землі водного фонду;
- е) землі промисловості, транспорту, зв'язку та енергетики.

До земель міської громади входять і землі сільськогосподарського призначення, що знаходяться в межах міста.

3. Міська громада може об'єднувати на договірних засадах належні їй

земельні ділянки із земельними ділянками інших територіальних громад.

Стаття 105. Право міської громади на землю

1. Міська громада набуває право комунальної власності на землю у разі:
  - а) передачі їй земель державної власності;
  - б) примусового відчуження земельних ділянок у власників з мотивів соціальної необхідності та для суспільних потреб;
  - в) прийняття спадщини;
  - г) придбання за договором купівлі-продажу, дарування, міни, іншими цивільно-правовими угодами;
  - г) виникнення інших підстав, передбачених законом.
2. Право міської громади на землю припиняється у разі її відчуження:
  - а) передачі земельних ділянок у державну власність;
  - б) безоплатної приватизації земельних ділянок громадянам;
  - в) продажу земельних ділянок громадянам і юридичним особам;
  - г) примусового відчуження за рішенням суду;
  - г) за інших обставин, визначених законодавством України.
3. Продаж земельних ділянок комунальної власності громадянам та юридичним особам здійснюється на конкурентних засадах (аукціон, конкурс), крім викупу земельних ділянок, на яких розташовані об'єкти нерухомого майна, що є власністю покупців цих ділянок.

До земель міської громади, що не можуть передаватись у приватну власність належать:

- а) землі загального користування в місті (майдани, вулиці, проїзди, шляхи, набережні, пляжі, парки, сквери, бульвари, цвинтарі, місця знешкодження та утилізації відходів тощо);
- б) землі під залізницями, автомобільними дорогами, об'єктами повітряного і трубопровідного транспорту;
- в) землі під об'єктами природно-заповідного фонду, історико-культурного та оздоровчого призначення, що мають особливу екологічну, оздоровчу, наукову, естетичну та історико-культурну цінність, якщо інше не передбачено законом;
- г) землі лісового і водного фондів, крім випадків, визначених Земельним кодексом України;
- г) земельні ділянки, які використовуються для забезпечення діяльності органів міського самоврядування.

4. Землі міської громади можуть передаватись у тимчасове чи постійне користування громадянам і юридичним особам.

Право постійного користування земельними ділянками може надаватись тільки підприємствам, установам та організаціям, що належать до державної або комунальної власності.

Земельні ділянки комунальної власності можуть передаватись в короткострокову (не більше 5 років) та довгострокову (не більше 50 років) оренду громадянам та юридичним особам України, іноземним громадянам і особам без громадянства, іноземним юридичним особам, міжнародним

об'єднанням та організаціям.

5. Від імені та в інтересах міської громади управління землями комунальної власності здійснює міська рада та уповноважені нею органи. Порядок розгляду питань земельних відносин у міській раді визначається Положенням про порядок надання в оренду, вилучення та передачу у власність земельних ділянок, що його затверджує міська рада.

6. Використання земель на території міста є платним. Плата за землю справляється у вигляді земельного податку або орендної плати, які визначаються залежно від грошової оцінки землі. Ставки земельного податку диференціюються і затверджуються міською радою з урахуванням визначених законом середніх ставок податку, а також функціонального використання та місця знаходження земельної ділянки.

Земельний податок та орендна плата за землю є важливим джерелом наповнення міського бюджету.

Стаття 106. Природні ресурси - власність міської громади

1. Міська громада має право власності на всі природні ресурси, розташовані на території міста, за винятком природних ресурсів державної форми власності.

2. Право власності міської громади на природні ресурси поширюється на землю, корисні копалини, поверхневі і підземні води, ліси та іншу рослинність, тваринний світ, ландшафти та інші природні комплекси.

3. Від імені та в інтересах міської громади управління природними ресурсами на території міста здійснює міська рада і уповноважені нею органи, діяльність яких спрямовується на охорону навколишнього природного середовища, раціональне використання природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки життєдіяльності людей.

4. У порядку спеціального використання природних ресурсів громадянам, підприємствам, установам і організаціям можуть надаватися у володіння, постійне користування або оренду природні ресурси на підставі спеціальних дозволів, зареєстрованих у встановленому порядку, за плату для здійснення виробничої та іншої діяльності, а у випадках, передбачених законодавством України, - на пільгових умовах.

Стаття 107. Захист прав комунальної власності

1. Право комунальної власності міської громади захищається законом на рівних умовах з іншими формами власності (приватною, колективною, державною).

2. Об'єкти права комунальної власності не можуть бути примусово відчужені у міської громади і передані іншим суб'єктам права власності без згоди безпосередньо міської громади, отриманої шляхом проведення референдуму, а також відповідного рішення міської ради. Примусове відчуження об'єктів комунальної власності може бути здійснене тільки відповідно до закону.

3. Фізичні та юридичні особи несуть відповідальність за збитки, заподіяні об'єктам права комунальної власності. Діяльність фізичних і юридичних осіб,

результатом якої є нанесення шкоди об'єктам права комунальної власності, карається відповідно до законодавства з відшкодуванням органам міського самоврядування заподіяних збитків та не одержаних унаслідок цього доходів. Органи міського самоврядування мають право звертатися до суду про притягнення до відповідальності фізичних та юридичних осіб, які вчинили або чинять збитки об'єктам права комунальної власності.

Розділ VI. Прикінцеві положення

Стаття 108. Порядок прийняття і реєстрації Статуту

1. Статут приймається міською радою не менш як двома третинами від загального складу депутатів міської ради.
2. Статут підлягає державній реєстрації в органах Міністерства юстиції України в порядку, установленому чинним законодавством.
3. Підставою для відмови в державній реєстрації Статуту може бути його невідповідність Конституції та законам України. Відмову в державній реєстрації Статуту може бути оскаржено в судовому порядку.

Стаття 109. Порядок унесення змін і доповнень до Статуту

1. Унесення змін і доповнень до Статуту здійснюється міською радою. Порядок ініціювання та розгляду в міській раді питань про внесення змін і доповнень до Статуту визначається Регламентом роботи Пирятинської міської ради.
2. Зміни і доповнення до Статуту, що передбачають приведення його у відповідність до положень Конституції і законів України, указів Президента України, а також постанов Кабінету Міністрів України вносяться міською радою за пропозицією міського голови в двомісячний термін з моменту введення їх у дію або в терміни, визначені в цих актах.
3. Зміни і доповнення до Статуту приймаються рішенням міської ради, якщо за нього проголосувало не менш як дві третини, а у випадках, визначених пунктом 2 цієї статті, - більшість від загального складу депутатів міської ради.

Стаття 110. Дія Статуту в часі та просторі

1. Статут набирає чинності з дня його офіційної публікації в міських засобах масової інформації.
2. Статут є постійно діючим нормативно-правовим актом і не підлягає затвердженню новообраним складом міської ради.
3. Дія Статуту поширюється на всю територію міста Пирятин. Окремі положення Статуту можуть діяти і на території, що знаходиться за адміністративними кордонами міста Пирятин, однак в межах приміської зони (території міської ради).

Стаття 111. Розвиток положень Статуту актами міського самоврядування

1. З метою реалізації положень цього Статуту міська рада затверджує:
  - Генеральний план міста Пирятин;
  - Стратегічний план комплексного розвитку міста Пирятин;

Довгострокові цільові програми соціально-економічного і культурного розвитку міста Пирятина;

Порядок найменування і перейменування територіальних об'єктів міста Пирятина;

Положення про прапор міста Пирятина;

Положення про герб міста Пирятина;

Положення про гімн міста Пирятина;

Перелік об'єктів і пам'яток історії та культури, що належать до місцевої символіки міста Пирятина;

Положення про звання „Почесний громадянин міста Пирятина“;

Положення про порядок проведення планового і позапланового контролю за господарською діяльністю суб'єктів підприємництва уповноваженими особами Пирятинської міської ради;

Правила надання мешканцям міста Пирятина якісних послуг з утримання житлових будинків і прибудинкових територій;

Місцеві правила забудови в місті Пирятині;

Правила надання послуг з теплопостачання мешканцям міста Пирятина;

Правила надання послуг з газопостачання мешканцям міста Пирятина;

Правила надання послуг з електропостачання мешканцям міста Пирятина;

Правила надання послуг з водопостачання та водовідведення мешканцям міста Пирятина;

Правила надання послуг з експлуатації та обслуговування ліфтів у місті Пирятині;

Правила забезпечення чистоти і належного санітарного стану території міста Пирятина;

Правила благоустрою території міста Пирятина;

Правила розміщення і утримання малих архітектурних форм на території міста Пирятина;

Правила утримання зелених насаджень на території міста Пирятина;

Правила утримання тварин на території міста Пирятина;

Правила дотримання тиші на території міста Пирятина;

Правила утримання мережі міських доріг в місті Пирятині;

Правила торгівлі на ринках міста Пирятина;

Положення про консультативне опитування мешканців міста Пирятина;

Положення про загальні збори громадян за місцем проживання;

Положення про громадські слухання в місті Пирятині;

Положення про порядок внесення місцевих ініціатив на розгляд Пирятинської міської ради;

Положення про порядок розгляду звернень громадян до органів і посадових осіб Пирятинської міської ради;

Положення про порядок організації і проведення масових акцій у місті Пирятині;

Положення про комісії при міському голові та виконавчих органах Пирятинської міської ради;

Положення про громадську раду при Пириятинській міській раді;
Положення про щорічний звіт міського голови перед громадою міста Пириятинна;

Положення про постійні комісії Пириятинської міської ради;
Положення про відділи виконавчого комітету Пириятинської міської ради;
Перелік об'єктів права комунальної власності міської громади міста Пириятинна;

Положення про місцеві податки і збори в місті Пириятині;
Положення про порядок надання пільг за рахунок міського бюджету фізичним і юридичним особам міста Пириятині;

Положення про цільові фонди міського бюджету міста Пириятинна;
Положення про комунальне замовлення;

Положення про порядок закупівель товарів, робіт і послуг за кошти міського бюджету;

Положення про порядок розгляду і вирішення питань, пов'язаних з набуттям, здійсненням і припиненням права комунальної власності на майно міської громади міста Пириятинна;

Положення про порядок надання в оренду, вилучення та передачу у власність земельних ділянок в місті Пириятині;

2. З метою, визначеною пунктом 1 цієї статті, виконавчий комітет міської ради затверджує:

Положення про використання державної мови в місті Пириятині;
Регламент роботи виконавчих органів Пириятинської міської ради;
Положення про адміністративну комісію при виконавчому комітеті Пириятинської міської ради;

3. З метою розвитку визначених Статутом положень міська рада та її виконавчий комітет можуть приймати й інші акти.